Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Combustibil pentru maşina timpului

ANCHETĂ de MIHAI STOIAN

Cîţi ani aveţi ? 16—18—20. Peste doar un deceniu şi jumătate (căci timpul merge, vertiginos, înainte) veţi avea 30—32—34 de ani... Oameni în toată firea ! E chiar atît de greu ca încă de pe acum, şi într-un mod cît mai realist şi *exact*, să vă racordaţi idealurile la ceea ce va însemna societatea românească în deceniul 9 al secolului XX ? Fără doar şi poate, e posibil să depăşiţi, deocamdată, măcar cu imaginaţia (însă o imaginaţie izvorîtă din cea mai strictă realitate !) acest segment de timp. Vă invităm la o scurtă călătorie, cu „maşina timpului", în viitorul cel mai apropiat : anul 1981...

(PAGINA 3)

În lumină paşti murmură ca apele, împreună merg împotriva valurilor

VA FI 1968 ANUL REVIRIMENTULUI CINEMATOGRAFIEI NOASTRE ? (IN PAG. 2)

PRIMUL FILM AL ANULUI:

CORIGENŢA DOMNULUI... REGIZOR

Proletari din toate ţările, uniţi-vă !

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIV, SERIA II, NR. 5795 | 6 PAGINI – 25 BANI | MARŢI 9 IANUARIE 1968

„VEDETA ATOMISTICII" LUCREAZĂ ÎN ADÎNCURI

● O EXCEPŢIONALĂ DESCOPERIRE A UNOR TINERI CERCETĂTORI CLUJENI

Un reportaj de
● V. RABA
● I. RUS
● A. VASILESCU

Un domeniu pasionant de cercetare : „interioarele" pămîntului pe care trăim, metamorfozele fizice şi chimice care au loc în subteran. De-a lungul timpului, această preocupare a savanţilor a căpătat răspunsuri diferite, în funcţie de posibilităţile de investigaţie pe care le-a oferit ştiinţa...

SCHIŢĂ PENTRU PORTRETUL UNEI FAMILII

Ceea ce clădea peste zi se surpa noaptea, pînă cînd Manole... Marile realizări ale omenirii s-au obţinut cu sacrificii. Exemplele abundă. Istoria ştiinţei este deseori ilustrată de temerari care nu şi-au abandonat cercetările nici atunci cînd viaţa le era în primejdie. Acesta este modul suprem al dăruirii. Dar tot dăruire înseamnă şi sutele, miile de ore petrecute în laborator, nopţile de nelinişte, frămîntările, înfrîngerile, victoriile. Să te consacri unei idei, ştiind că e posibil să nu reuşeşti, să investeşti ani în şir, energie şi inteligenţă, să renunţi la ceea ce este mai uşor şi poate mai spectaculos, reprezintă mai mult decît un act de curaj sau o simplă pasiune de investigare. Este un act de adîncă rezonanţă socială, la capătul căruia puterea de cunoaştere a omului are alte dimensiuni. Cercetătorul ştiinţific se luptă cu limitele, cu imposibilităţile posibile, la început teoretic în imaginaţia lui, apoi...

— Reuşeşti cînd lucrezi, şi iar lucrezi, şi iar lucrezi, ordonînd rezultatele, sistematizîndule, verificîndu-le.

Cercetătoarea Lucia Blaga îşi cere scuze şi ridică receptorul. Ştie că cele cîteva minute solicitate de reporteri se transformă, de fapt, în ore.

— Ce să vă mai spun ? Munca noastră n-are nimic dramatic. Nu că se desfăşoară uniform, dar totul vine încet. Poate nicăieri relaţia cauză-efect nu este mai rigidă. În domeniul nostru de activitate e vorba de acumulări, de experienţe desfăşurate, uneori, de-a lungul cîtorva ani, şi fără rezultate, pînă odată, cînd

(Continuare în pag. a V-a)

VĂ PREZENTAŢI LA TOATE EXAMENELE ?

● A MĂSURA TIMPUL CU... RIGLA DE CALCUL ● VĂ PLANIFICAŢI SĂPTĂMÎNA DE STUDIU ? DE 16 ORI „NU" ● DE CE NU VIN STUDENŢII LA CONSULTAŢII ÎNAINTE DE SESIUNE ? ● ÎN CĂUTAREA ZILELOR PIERDUTE

Între învăţăturile esenţiale cu care anii de şcoală l-au înarmat pentru viaţă, acad. prof. Aurel Moga cita într-un articol deprinderea de a fi *meticulos pînă la a măsura timpul cu... rigla de calcul.* Dar, tocmai acest aspect fundamental pentru randamentul activităţii profesionale a studentului este pierdut din vedere, din păcate, nu rareori. Din cei 48 de studenţi din grupele 131 şi 133 de la Facultatea de mecanică a Institutului politehnic din Galaţi, întrebaţi dacă obişnuiesc să-şi planifice săptămînal timpul pentru diverse activităţi, 16 au răspuns „nu". În anul al III-lea şi în asemenea proporţie, o astfel de ignorare a preceptelor de bază ale metodicii studiului individual este cazul să dea de gîndit. Pentru unii şi postulatele trebuie demonstrate. Oare n-au făcut-o îndeajuns sesiunile de examene de pînă acum ? !

Acum şi în sesiune, goana după timp a unora îşi are punctul de plecare şi în lipsa de ritmicitate cu care şi-au elaborat proiectele sau lucrările de laborator. O lună înainte de sesiune, cînd colegii lor revăzuseră în proporţii însemnate materia pentru disciplinele de examene, cîţiva lucrau încă, zi şi noapte, pentru definitivarea unui proiect sau întocmirea lucrărilor de laborator restante. De bună seamă, se poate învăţa mult din experienţa lor ! Dar, în legătură cu lucrul la proiecte considerăm necesar să remarcăm — chiar dacă de rezolvări vor beneficia abia cei aflaţi acum în anii I şi II — alţi cîţiva „cronofagi" pe care, independent de voinţa lor, studenţii nu i-au putut învinge. Materialul bibliografic pretins de elaborarea proiectelor nu se găseşte în

ION TRONAC

(Continuare în pag. a V-a)

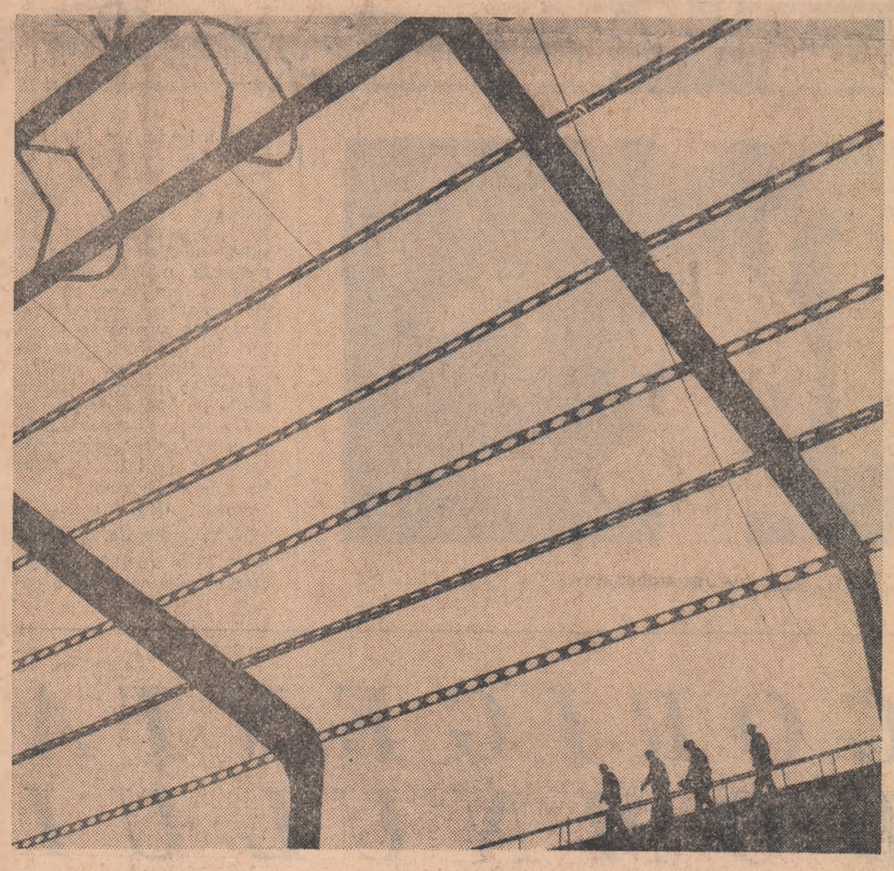

Geometrie dinamică Foto : E. HOFER

Dezbateri pe marginea măsurilor PRIVIND: MUNCA EDUCATIVĂ ÎN RÎNDUL TINERETULUI

CASA DE CULTURĂ

să renunţe la ceea ce îi este impropriu

Nu plecăm de la premiza că arhitecţii şi inginerii ar putea rezolva problemele vieţii culturale a tineretului. Nu vom susţine că viaţa culturală e o chestiune de fonduri. Vom susţine întotdeauna că adevărata cultură este o necesitate interioară a omului civilizat. E vorba însă de o anume formă a vieţii culturale — specifică unei anumite categorii sociale, care trebuie ajutată să se menţină la nivelul general al culturii actuale. *Casa de cultură a tineretului trebuie să poată concura cu televiziunea, radioul, cinematograful, teatrul, să aibă capacitatea de a-şi păstra publicul* — un public propriu, căruia nici o altă formă sau instituţie de cultură n-ar trebui — în principiu măcar — să-i fie mai apropiată, mai adecvată, mai familiară. Desigur că *misiunea primordială revine animatorilor — unor animatori autentici care să n-aibă numai bunăvoinţă ci şi pricepere şi prestigiu.* Dar importante sînt şi amenajarea şi dotarea adecvată a casei de cultură.

Ceea ce se cheamă „cultură de masă", evoluează, chiar foarte repede şi foarte vizibil. Casele de cultură de care vorbim au fost construite într-o anume etapă a vieţii culturale de masă, au ilustrat-o, i-au corespuns. O etapă în care cultura de masă însemna număr şi omogenitate. Casele de cultură sînt construite pentru o masă mare cu preocupări foarte puţin diferenţiate : mult spaţiu, structură extrem de simplă, obiective — dans, instruire generală, nediversificată. În momentul de faţă însă publicul casei de cultură nu mai e omogen ; pentru a-l putea capta, activitatea culturală trebuie diversificată.

Tov. Ouatu Liviu, director al Casei de cultură a tineretului din raionul Griviţa roşie explică : *„Deşi avem la dispoziţie foarte mult spaţiu, sîntem de cele mai multe ori în criză de spaţiu. Repetiţiile formaţiilor artistice de pildă sînt permanent o problemă. Spaţiul nu este insuficient, este inadecvat repartizat, nu poate fi complet exploatat. De pildă sala mare, care ocupă cea mai importantă parte a spaţiului, ne este utilă numai pentru serile de dans (şi chiar pentru acestea este de cele mai multe ori prea mare) şi pentru acţiunile ocazionale (aniversări, conferinţe, simpozioane) cu un număr foarte mare de participanţi. Or, activitatea curentă a casei de cultură nu implică o masă mare de tineri. Pentru aceasta sala e exagerat de mare, rămîne în bună parte goală — e deci rece, nefamiliară. Ce e mai grav e că acest lucru ne influenţează modul de lucru : Fiind obligaţi să programăm o manifestare în sala mare, sîntem obligaţi să ne ocupăm şi de umplerea ei, pentru că oricare dintre oamenii de prestigiu la care apelăm, e sensibil la gradul de umplere a sălii. E şi nu e o prejudecată. E adevărat că nu proporţiile publicului contează, dar e tot atît de adevărat că o sală vastă şi goală e stînjenitoare. Şi atunci sîntem nevoiţi să recurgem la bătrîna „mobilizare" : punem pe foc comitetele U.T.C., lansăm apeluri masive şi în fond somative în şcoli şi întreprinderi, şi din numărul imens de tineri solicitaţi se adună pînă la urmă cele cîteva sute necesare mobilării — agreabile pentru ochi — a sălii. Ţinem cu tot dinadinsul şi vom face tot posibilul ca să abandonăm pentru totdeauna această metodă de „recrutare" a participanţilor, premiză a falsităţii manifestărilor culturale. N-avem nevoie de tineri care să-şi citească ziarele în timpul unei conferinţe sau să-şi piardă confortabil orele goale ale programului lor particular.*

ILINA GRIGOROVICI

(Continuare în pag. a V-a)

SPORT

• În noua rubrică : **„Anul olimpic — Mexic '68"** veţi face cunoştinţă cu faţa cunoscută şi necunoscută a pregătirilor „olimpicilor" români. Rubrica noastră invită specialiştii, sportivii şi cititorii să-şi exprime opiniile despre criteriile de selecţie, despre desfăşurarea pregătirilor şi şansele sportivilor noştri la marea întrecere.

• O anchetă în regiunea Argeş a depistat obstacolele sportului şcolar : **baze sportive insuficiente, contribuţie anemică a organizaţiilor U.T.C., concepţii şi mentalităţi-frînă ale factorilor răspunzători.** Propuneri pentru remedierea lor. În atenţia Ministerului Învăţămîntului. La bacalaureat — examen de sport !

• Ce ştim şi ce nu ştim din culisele „sportului rege" ? De trei ori DE CE pentru Federaţia română de fotbal.

• Actualitatea sportivă internă şi internaţională în note şi comentarii.

(PAGINA 4)

David Esrig

CARNET DE LUCRU

— De ce n-ați jucat „Marat-Sade ? Era dat ca o certitudine...

— Nu știu ! Iată, începeți cu o întrebare al cărui răspuns nu-l cunosc. În teatru nu am obținut un răspuns clar, iar răspunsurile exterioare au fost confuze. Am regretat enorm. Ar fi fost un spectacol de o pasionantă prezență în actualitate. Eu cred că, indiferent de altele, competiția cu noi înșine este cea mai importantă. Știu că s-a pus „Marat-Sade" pe cele mai importante scene ale Europei, cu mare succes. Mi se pare firesc. Nu mi se pare firesc felul în care am așteptat toată stagiunea trecută să-l joc. Felul cum mi-am prelungit așteptarea lui „Așteptîndu-l pe Godot" de Samuel Becket — text de care mă simt foarte atașat, pe care-l socotesc o prezență de o necesitate indiscutabilă.

— Deci direct spre punctul nevralgic ne îndreptăm : repertoriile ! La urma urmei, ce este bine — și este destul — știe toată lumea, interesant este să aflăm ce credeți că împiedică „mai binele".

— Rămășițele unei mentalități care devine restrictivă din cauza mărginirii ei. Sensurile vigilenței revoluționare nu sînt îndreptate întotdeauna în poziție firească · împotriva infuziei de mediocritate mic-burgheză, bulevardistă care inundă teatrele și, spre neobosita mea surpriză, întîlnește sufragii. În schimb, marile și importantele expresii ale spiritului revoluționar — stîrnesc, la unii, o stranie reacție de rezistență. Am vorbit mai sus de două piese profund normale și necesare. Atunci, ce le împiedică ? Desigur nepriceperea, desigur mărginirea...

— Se spune că din greșeli se învață. Probabil că de aceea se întîmplă să refuzăm a învăța din succese...

— Adevărul este că autolimitarea are repercusiuni mult mai adînci decît putem aprecia în mod obișnuit. Sînt sincer convins că producția materială și spirituală poate fi grevată de oricare din restricțiile acestea provenite din mărginire.

— Ceea ce spuneți este în spiritul Documentelor Partidului.

— Sigur ! Simplificînd, poate vulgar, dar necesar într-o astfel de discuție, nu se pot produce mașini bune, ingenioase, productive, uimitor de eficiente, de interesant gîndite, dacă măcar pe cîteva scene nu se vor produce experiențele cele mai avansate ale spiritului contemporan. A nu juca „Godot" nu înseamnă numai a sărăci experiența teatrală românească de o prezență foarte importantă — înseamnă în plus, a sărăci cu ceva ansamblul societății noastre. Înseamnă a întîrzia deschiderea unei uși pentru foarte multe uși. Și, într-un fel vorbind, a întîrzia clipa de inspirație pentru foarte mulți angajați direct în producția materială. Cineva îmi vorbea odată de faptul că în viața socială funcționează același principiu al vaselor comunicante, care mențin la un nivel comun domeniile foarte deosebite. Acesta este sensul social pe care-l dau muncii mele. Consider că am depășit faza în care valoarea socială a unei opere de artă e măsurată numai prin cantitatea de lozinci încurajatoare sau demascatoare pe care o conține. Ne-am maturizat îndeajuns ca să acordăm o accepție mult mai largă, serioasă, acestui rol social, chiar cînd pe scenă nu se produc cuvintele sau acțiunile de imediată eficacitate.

— Deci, ce vreți — sau ce-ați vrea să jucați ?

— Am propus „Ubu rege", am propus „Insula" de Gelu Naum, aș dori să fac „Ciocoii vechi și noi" folosind masiv poezia lui Anton Pann. M-ar interesa să pun în scenă „Țiganiada"... și aștept mereu momentul cînd voi putea învinge, sau ocoli, diversele, posibilele, adversități...

— Eu pretind că una din explicațiile succeselor dumneavoastră este trupa excelentă cu ajutorul căreia le-ați materializat. Acești oameni au atîta personalitate — încît au renunțat la ea, acceptînd-o pe a dumneavoastră...

— Și pe a mea ! Actori excelenți, scenografi, tehnicieni remarcabili. Vedeți, există două feluri de a produce spectacole. Unul, produs de regizorul itinerant, călător în diferite teatre sau în propriul său teatru. Care-și împrospătează universul lucrînd mereu cu alți oameni. Și există regizori care-și clădesc nu numai spectacole ci și o echipă care să dureze în timp. Cred că amîndouă tipurile sînt legitime și necesare. Dar spun amîndouă. Din păcate, la noi regizorii călători s-au impus, au găsit condiții și au făcut spectacole foarte bune, mai puțin bune, proaste. Viață grea au ceilalți. O asemenea experiență eșuată a încercat Crin Teodorescu la Galați. Același lucru s-a întîmplat cu strălucitoarea trupă a lui Vlad Mugur de la Craiova. Și sînt convins mereu, după o experiență într-un anumit fel asemănătoare, că aceste experiențe din cauză că sînt mai concentrate în miezul lor se lovesc de obstacole mult mai dense pe milimetru pătrat.

— Pentru că se acumulează departe unele de altele. De aici — uneori — stagnări.

— Numai de aici ? Nu pun o întrebare insidioasă, dar, hai să desfacem — prin prizma dumneavoastră, mecanismul erorilor...

— Cred că o importanță foarte mare o au subvențiile. De ce să fie subvenționate spectacolele bulevardiere, mizîndu-se pe prostul gust sau oboseala spectatorilor ? Ele, oricum, și tocmai din această pricină, se „țin" foarte bine și singure ! Înțeleg subvenționarea unui teatru care valorifică continuu dramaturgia națională, al unuia care aduce în circuitul de valori al societății românești marile, importantele valori ale dramaturgiei universale. Înțeleg subvenționarea unui teatru cu adevărat și profund experimental — a unui teatru deci, care încearcă un mod nou de a reflecta realitatea și-și creează un stil. De ce ?

Pentru că toate aceste teatre riscă. Riscă să întîlnească spiritul obosit al cetățeanului de pe stradă, riscă să întîlnească mărginirea lui. Pentru că, tocmai acesta este scopul lor : revitalizarea, înfrîngerea acestui spirit. O subvenție anonimă și necondiționată de un program cultural clar, e o formalitate fără sens, la adăpostul căreia oamenii cu interese mici și imediate vor fi întotdeauna mai eficienți față de cei cu interese mult mai mari, și cu repercusiuni mai îndelungate. Aceasta mi se pare o problemă cheie.

— Teatrele „de profil" — profil ce nu exclude de fel diversitatea, iată ce-mi sugerează, ca o necesitate iminentă, „programul cultural" de care vorbeați.

— Am o mare stimă și consider foarte important s-o spun, pentru inteligența și perseverența lui Radu Penciulescu — care și-a luat în serios rolul lui de director, solidarizîndu-se cu programul său. Nu pot să nu salut acest prim gest limpede al unui artist. A existat o vreme cînd un număr de oameni au transformat legile socialismului într-o secretă proprietate personală. Aceste colective, despre care cu plăcere vorbesc la trecut, ne-au mai lăsat amintiri, descompuse de timp, dar persistente. Mă refer la aceia care credeau și la aceia care, mascat sau nu, încă mai cred că numai ei știu aceste legi, aplicabilitatea lor în domeniul artistic — mult mai bine decît artiștii înșiși, oamenii care muncesc greu ca să le facă viabile pe scenă — și care încă mai ajung să fie judecați de cei din spatele unor birocratice birouri. (Că nu toate birourile sînt birocratice e de la sine înțeles !).

Pentru mine, una din semnificațiile cele mai profunde ale timpului artistic socialist este că e timpul să fim judecați global, nu pe bucățele. Că trebuie să traducem matur și integral în faptă — adevărul că a sluji interesele societății contemporane românești este o datorie a tuturor. Multe se vor schimba în bine, atunci cînd fiecare, pe locul nostru, ne vom apăra punctul de vedere cu îndîrjire. Cînd vom recunoaște deschis și eficient că, pentru exigențele timpului nostru climatul moral, organizatoric al teatrului este încă prea rigid și opac pentru a lăsa să se dezvolte inițiativele, prea larg și îngăduitor cu spiritul afacerist. Am asistat nu odată cum micile afaceri se strecurau genial, iar inițiativele interesante ajungeau repede în culpă. Grav, străin teatrului nostru purificat de miasmele antiartistice, teatru care a ajuns la o valoare ce-l obligă la ținută.

— Toate acestea, „eterne de cînd lumea" vor ceda inevitabil și se vor acoperi de ridicol și neimportanță atîta timp cît marele organism respiră normal. Discuția cu dumneavoastră poate părea aspră, eu o găsesc utilă — ea semnifică luciditatea, interesul și dorința de „mai bine"...

Despre „Nepotul lui Rameau" pe care-l pregătește David Esrig (bineînțeles cu Gh. Dinică, bineînțeles cu Marin Moraru) n-am aflat mai nimic. Adică : am văzut o scenă rotundă, înconjurată de oglinzi imense care aduceau „Mallo-ul". Acesta va fi decorul, semnat. Interpreții — cei doi. Spectacolul... vom vedea.

SMARANDA JELESCU

JURISTUL VĂ RĂSPUNDE

„Înainte de a fi angajat definitiv, ni se adresează tovarășul Marin Constantinescu din orașul Craiova, **unitatea m-a supus unui termen de încercare. Știu că această posibilitate este prevăzută de lege. Ceea ce nu cunosc este durata acestui termen și dacă, în situația că nu voi fi angajat, întreprinderea are obligația să-mi plătească munca pe care o voi desfășura în această perioadă de timp?"**

Tovarășe Marin, bine era să ne fi comunicat și funcția pentru care candidați, deoarece legislația prevede reglementări diferite cu privire la termenul de încercare legate tocmai de această funcție. Astfel, pentru muncitori termenul de încercare nu poate fi mai mare de 6 zile, pentru funcționari 12 zile, iar pentru cei ce urmează a fi angajați în funcții de răspundere, cel mult 30 de zile.

Cît privește posibilitatea remunerării muncii depuse în cadrul acestor termene, ea există ca o obligație a întreprinderii și, în ipoteza că nu veți fi angajat definitiv, vi se va plăti pentru timpul lucrat o sumă corespunzătoare salariului tarifar pentru funcția la care ați candidat.

Întrebarea care urmează aparține tînărului Ion Gheț din localitatea Săcele, regiunea Brașov, și este legată de durata detașării.

„Conducerea întreprinderii la care lucrez a hotărît ca în interesul producției să fiu detașat într-o altă localitate pe timp de 5 luni. Nu m-am împotrivit acestei măsuri, dar mă întreb dacă este legal să fiu detasat pe o perioadă atît de mare ?"

Răspunsul pe care-l așteptați este următorul : Întreprinderea nu a ieșit din sfera legalității atunci cînd v-a detașat pe timp de 5 luni întrucît Codul Muncii prin articolul 17 prevede că — atunci cînd interesele producției o cer — angajatul poate fi detașat într-o altă localitate pe cel mult 6 luni. Observați deci, în cazul dumneavoastră, nu s-a depășit această limită maximă admisă de lege.

„Imediat ce am terminat facultatea am fost repartizat ca inginer chimist stagiar la Întreprinderea „Partizanul" din Bacău, ne scrie tînăra Doina Coșev. După expirarea stagiaturii, neavînd examenul de stat, conducerea unității m-a încadrat ca tehnician II. Apoi, în luna februarie 1967 mi-am luat examenul de stat și am prezentat diploma pentru a fi incadrată pe postul de inginer la care aveam dreptul. Numirea însă s-a tergiversat și am obținut-o abia în luna iulie 1967. M-ar interesa să aflu de cînd avea obligația întreprinderea să mă salarizeze ca inginer ?"

Din momentul prezentării diplomei de inginer — cu atît mai mult cu cît ați fost angajată prin repartiție — întreprinderea avea obligația să vă salarizeze potrivit pregătirii ce o aveați și postului ce-l ocupați.

Un elev din comuna Stoenț, raionul Alba, ne întreabă : **„De ce în situația cînd părinții sînt despărțiți și există o hotărîre judecătorească care stabilește în sarcina unuia dintre ei acordarea pensiei de întreținere, aceasta se plătește numai pînă la vîrsta de 18 ani ? Nu ar fi mai bine, ca atunci cînd copilul își continuă studiile, această obligație să se extindă pînă la terminarea lor ?"**

Nu știm de unde ați aflat că pensia de întreținere în toate cazurile „se plătește numai pînă la vîrsta de 18 ani".

Obligația părinților de a plăti pensie de întreținere nu se întrerupe — și legea prevede expres acest lucru — dacă copilul își continuă studiile.

În orice caz, studiile trebuie terminate pînă la vîrsta de 25 de ani, mai departe nemaiputîndu-se beneficia de acest drept.

Unor întrebări asemănătoare celor puse de tovarășii Mihai Maia și Dan Moisescu, ambii din București, am răspuns în una din rubricile noastre trecute. Îi rugăm deci să citească răspunsurile publicate în ziarul nr. 5743 din 8 noiembrie 1967.

MIRCEA NICOLAE

CRONICA Cinematografică

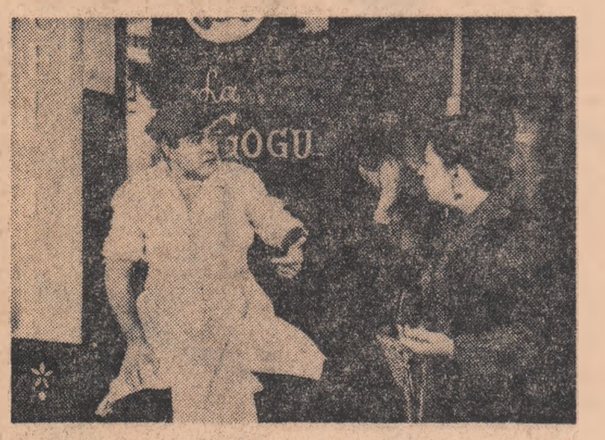

Secvență din filmul „Corigența domnului profesor"

rotunjesc o halucinație a eroului : un lung, plictisitor și de prost gust balet zice-se egiptean. Surse de comic sînt găsite chiar și într-un spital de nebuni. Și dacă proiecția n-ar fi condiționată de cele 90 de minute cît durează un spectacol de film, cine știe ce ne-ar fi fost dat să vedem în această peliculă care „popularizează" absurdul într-o ediție de Munte de pietate.

Un comic ce trezește mila și care ține de un cinematograf al umilinței, nu putea duce la alt rezultat.

Păcat de o distribuție care reunește de la regretatul Jules Cazaban la Dem Rădulescu, actor de o ne-

CORIGENȚA DOMNULUI REGIZOR

Se amintește mereu de pasul care desparte sublimul de ridicol. Distanța e totuși mare față de spațiu ce separă, ades, comicul sau mai bine zis „comicăria", de penibil.

Filmul regizorului Haralambie Boroș nu ține cont de distanță, sau nu știe de ea, și, oricum, reușește să ofere un comic care trezește mila. Autorul filmului își poate revendica orgoliul acestei performanțe fără teama de a-i fi revendicată. Spunem autorul filmului pentru că scenaristul (I.D. Sîrbu), într-un interviu acordat unei reviste, nu-și recunoaște textul : „La un moment dat, s-a considerat necesar ca scenariul meu, plătit în întregime, premiat și publicat, să fie completat de niște colaboratori". Mărturisirile sale, interogațiile sale, nu-și pot avea replica decît din partea celor în drept (regizor, secția de scenariu a studioului etc.). Noi trebuie să vorbim despre ceea ce vedem, laolaltă, toți spectatorii. (n.n. asupra naturii relațiilor care au concurat la „nașterea" acestui film, și a altora, vom reveni într-o anchetă viitoare).

„Corigența domnului profesor", face parte din categoria cinematografului mediocru. Sub pretextul unei satire la adresa birocrației — acțiunea plasată cu 30 de ani în urmă într-un orășel de provincie — narațiunea înregistrează pe peliculă diverse „numere" de umor grosier. Mozaicul este justificat prin „trecerea" dintr-o secvență în alta a pedantului profesor Mureșanu, victimă a unei erori, îndreptate în finalul filmului după ce sus amintitul trece prin coșmarul unei existențe amenințate de vina și repercusiunile evaziunii fiscale.

Cum greșeala a fost îndreptată, și era lesne de prevăzut că va fi așa, în timpul care trece pînă la „erată" se încearcă însăilarea unei comedii. Pentru asta ecranul se umple cu o droaie de personaje reale, plus altele imaginare care contestată popularitate, prezentîndu-ni-i într-o postură net defavorabilă. Această tactică și strategie regizorală, distribuirea unor nume mari în niște roluri iluzorii nu a dus, desigur, la rezultatul scontat, ci numai la un rezultat foarte convenabil.

Tristul amuzament al „Corigenței domnului profesor" nu face altceva decît să coboare media valorică și așa destul de scăzută a cinematografiei noastre. Și cum nu putem decît să constatăm, dezarmați, acest lucru, n-am dori decît să facem o propunere : efectuarea unui test care să poată folosi eventual spectatorului onest : ce-i acela un film ? Ce-i acela un scenariu ? Ce-i comicul ? Ce-i acela un regizor ? ș.a.m.d.

Întrebările, ca și răspunsurile, obligă, momentan, o ancorare în zodia candorii.

TUDOR STĂNESCU

ACTUALITATEA

CEL MAI TÎNĂR TEATRU STUDENȚESC

Patru studenți-regizori — Nina Ciochircă, Magda Bordeianu, Grigore Popa și Andrei Zaharia — o echipă de teatru și un consiliu artistic, ambele formate în exclusivitate din studenți de la alte facultăți decît I.A.T.C. — iată inițiatorii celui mai tînăr teatru experimental : Teatrul Studențesc.

Săptămîna aceasta, spectacolul couppé cu piesele „Proprietate condamnată", „Vorbește-mi ca ploaia" de Tennessee Wiliams (regizor Grigore Popa — anul III regie-teatru) și „Bătături de fiecare zi" de Radu Dumitru (regizor Magda Bordeianu anul IV regie-teatru) — constituie de fapt actul de naștere al noului studio teatral, premiera inaugurală. Sala pusă la dispoziție de Casa de cultură a creat posibilitatea amenajării unui studio special, cu scena transformabilă, plasată în mijloc, cu capacitatea voit redusă, tocmai pentru a crea o cît mai strînsă comuniune între actori și public și avînd drept prim deziderat SIMPLITATEA. Proiectele studenților dovedesc o deosebită seriozitate profesională relevată și de scopul acțiunii lor — atragerea unui număr cît mai mare de studenți la teatru, înființarea unor cursuri de mișcare scenică, pantomimă, scrimă și dicție. Repertoriul a fost alcătuit în virtutea promovării dramaturgiei originale, a încercărilor studențești, a genurilor mai puțin jucate. Sînt plănuite spectacole de balade și cîntece țigănești, un spectacol couppé cu piese de război „Pick-Nick pe cîmpul de luptă" de Arabal și „Weck-end" de Iosif Naghiu, montări cu „Cine se teme de Virginia Wolf" de Albee și piese ale „tinerilor furioși" Titlul de „experimental" implicînd deci o diversitate de genuri și modalități regizorale, Teatrul Studențesc își propune să formeze și să dezvolte dragostea și gustul pentru teatru, interesul pentru căutările artei spectacolului modern.

Un teatru al tinerilor și pentru tineri, al cărui entuziasm de început dorim să-i fie de bun augur pentru o stagiune continuă și interesantă.

LILIANA MOLDOVAN

MERCUR SERVEȘTE „CUTEZĂTORII"

MAGAZIN SPECIALIZAT ÎN ARTICOLE DE AEROMODELISM ȘI NAVOMODELISM

Cluburile pionierilor și ale tinerilor cu inclinații tehnice au acum un loc, o sursă a lor de unde își pot procura materiale, mecanisme și scheme etc. În București s-a deschis primul magazin din țară specializat în articole de aeromodelism și navomodelism. Ideea, dar mai ales materializarea ei, a avut, sîntem informați, o bună primire.

În magazinul „Cutezătorii" **de pe strada Cosmonauților nr. 9, în apropierea Căii Victoriei,** se găsesc piese gata confectionate, însoțite de instrucțiunile de rigoare, care vor familiariza tinerii cu montarea unui planor, avion, elicopter, vaporașe, submarine, șalupe etc. Diferite jocuri electrice, motorașe alimentate de la baterie, jocuri cu mașini de circulație, vagoane, locomotive, trenuri electrice — toate populează rafturile prea micului magazin. Nu lipsesc nici anumite scule, truse de traforaj, trusa micului tîmplar, electrician ș.a.m.d.

Încercînd să ne informăm cititorii de ceea ce se găsește în acest magazin, nu putem, desigur, epuiza lista. Dar, mai ales, nu putem epuiza posibilitățile pe care, cu o mai mare strădanie și receptivitate din partea comerțului, le are un astfel de magazin pentru a fi pe placul celor în scopul cărora a fost creat.

Text și foto : **I. BODEA**

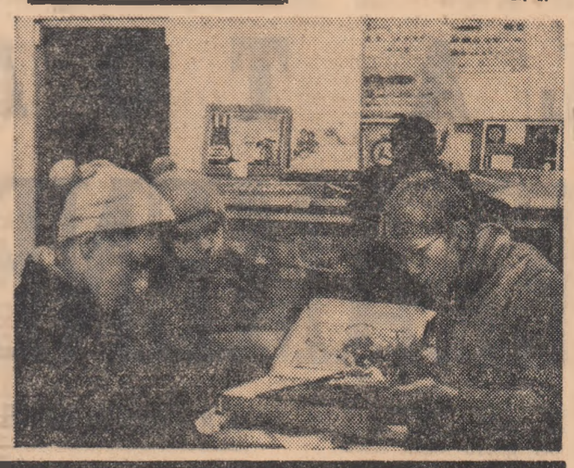

Vă recomandăm această carte:

NICHITA STĂNESCU

OUL ȘI SFERA

Împărțirea în două secțiuni a volumului ultim al lui Nichita Stănescu : „Andru plîngînd" și „Imagini din Franța" nu corespunde exact naturii — mult mai diverse — a poeziilor cuprinse.

„Imagini din Franța" este un ciclu căruia îi dă unitate decorul. Sînt impresiile călătorului prin Franța — Franța memoriei culturale și istorice, dar și a străzilor cu bistrouri, cu vitrine, aglomerație, fum, cu multe cupluri și multă singurătate. Impresii fugitive, notate nu în intenția de a sugera ci ca prilej de reflecție.

„Andru plîngînd" e greu de subordonat unei direcții ideatice sau unei anume modalități. Diversitatea caracterizează această secțiune, o diversitate care vizează și calitatea poetică. Alături de poezii de concentrare lirică (remarcabile cele mai multe dintre cele intitulate „Cîntec"), poezii ce fixează o unică intuiție, fulgurantă (ca de pildă „Orologiu cu statui"), altele ce dezvoltă pînă la vecinătatea cu declarația o idee („Mă las în continuare-n", „Invidie", „Foamea de cuvinte"), poezii — narații simbolice („Transparentele aripi"), poezii în care tehnica furnizează efecte neașteptate — de ordinul prozodiei, al lexicului, al tiparelor consacrate („Frunză verde de albastru").

Ceea ce leagă însă aceste poezii este siguranța autorului, știința cu care face uz de mijloacele ce-i sînt proprii.

G. I.

În pregătire

Două dicționare poliglote

Pentru anul 1968, Editura tehnică pregătește două dicționare poliglote pe specialități : de industrie și tehnologie chimică și de mașini și construcții de mașini. Primul dicționar va cuprinde aproximativ 14 000 de termeni, iar al doilea 15 000 de termeni, în engleză, română, germană, franceză și rusă, avînd engleza ca limbă de bază. Se mai află, de asemenea, în lucru Dicționarul tehnic francez-român, Dicționarul tehnic român-englez și Dicționarul poliglot de metalurgie.

În acest fel, Editura tehnică continuă acțiunea începută anul trecut, cînd au fost tipărite mai multe dicționare similare, deosebit de folositoare în munca oamenilor de știință, inginerilor și tehnicienilor, printre care amintim : Dicționarul politehnic și Dicționarul tehnic englez-român.

Varietăți pe GLOB

● În Nigeria s-a descoperit substanța cea mai zaharată din lume : ea se extrage din fructul baca și este de 1 500 ori mai dulce decît zahărul și de 400 ori mai dulce decît zaharina.

● În laboratorul din Gif-sur-Yvette se cultivă clorele, alge microscopice care au o mare putere de fixare a carbonului din atmosferă. Pentru a le spori producția, ele erau luminate, zi și noapte. Dar a fost o greșeală ; s-a observat că clorelele se reproduc mai bine dacă se oprește fotosinteza, stingîndu-se lumina timp de 12 ore din 24.

● De pe timpul baloanelor de săpun, sîntem obișnuiți ca orice balon să fie sferic. Bombardînd florura de litiu cu neutroni, un inginer american a observat formarea unor baloane de heliu și de tritiu, de formă cubică. Fenomenul nu a fost încă explicat.

● De acum înainte, se poate face gimnastică zilnică fără a ridica un deget. Un aparat pus la punct de un cercetător englez permite exersarea mușchilor fără nici un efort. El funcționează pe principiul unor electrozi care, aplicați pe mușchi, propagă impulsuri variabile, la dorință. Excitați, mușchii se contractă întocmai ca la mișcările reale de gimnastică. El a fost cu succes experimentat la diverși accidentați care nu se puteau mișca din alte motive decît... comoditatea.

● „Biroul Internațional al Statisticii" din Elveția, în urma cercetărilor minuțioase, făcute timp îndelungat în lumea întreagă, a ajuns la un rezultat sigur : în rîndul persoanelor care ating vîrsta de 100 de ani — 3 la sută sînt celibatari, iar restul de 97 la sută au fost sau sînt căsătoriți și, cel mai adesea, sînt părinți a numeroși copii.

● Sînt animale cu sînge rece, ca, de pildă, șerpii, care pot trăi și doi ani fără să se atingă de mîncare. Alte animale nu-și pot îngădui ajunări atît de îndelungate. Un cîine Saint-Bernard poate rezista fără mîncare circa 65 de zile, cîinii de alte rase 20 de zile, iepurii de casă 12 zile, șoarecele de casă 2 zile iar păsărelele mor după o zi fără hrană.

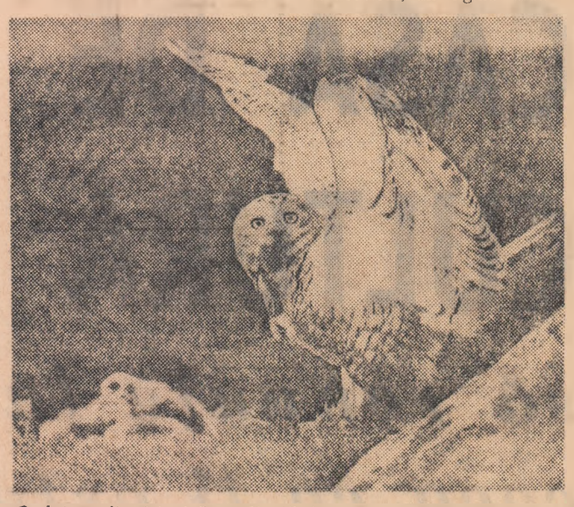

O fotografie istorică realizată în Insulele Shetland — prima imagine care înfățișează o bufniță albă cu pui, specie rară în lume

PENTRU TINERET

1. UNDE ÎNCEPE ȘI UNDE SFÎRȘEȘTE CULTURA COMPLEXĂ

2. „PIATRA FUNDAMENTALĂ" SE PUNE DE TIMPURIU

3. PULSUL SECOLULUI: SCOPUL ÎN VIAȚĂ!

4. NU PERFORMANȚA „CONTEAZĂ"...

5. INIMĂ — SUFLET

Anchetă de MIHAI STOIAN

Combustibil pentru mașina timpului

1

Încercați să vă supuneți prietenul ori colegul următorului test :

— Ești cam incult, amice ! (spuneți-i dv.).

Normal. omul va sări în sus. Adăugați numaidecît, pe tonul cel mai blînd din lume :

— Vai de mine, n-am vrut să te jignesc în niciun fel, ci numai să-ți spun că n-ai o cultură completă, că habar n-ai de muzică și de literatură...

— Eu ? ! o să vă răspundă, mai mult ca sigur, interlocutorul dv. Păi citesc cam o carte pe săptămînă, și nu una subțire, ci una groasă, ascult muzică, e drept nu chiar simfonică, deși am început să mai ascult și din asta grea...

E momentul potrivit să dați „atacul final" :

— M-ai înțeles greșit ! Eu nu voiam să-ți spun decît că... n-ai o *cultură tehnică*.

— A ! o să răsufle ușurat celălalt, asta recunosc : nu mă prea pricep la tehnică...

Adică ? Firește, rîndurile de față sînt o pledoarie în favoarea științei și tehnicii — (fără a nesocoti — evident — restul, dar despre asta vom mai vorbi !), căci este întristător să constați că destul de mulți oameni (și tinerii, din păcate, nu prea fac excepție) vorbesc la telefon, dar dacă-i întrebi cum funcționează telefonul, pe ce principiu se întemeiază circulația vocii pe fir, tac. Să le mai pretindem acestora să știe și cui i se datorează invenția telefonului ? Prea mult ? Un nume alcătuit din 4 litere : Bell. Ori să-i întrebăm pe aceștia — care sînt capabili să stea și cinci ore în șir dinaintea televizorului — pe ce principiu funcționează „cutia fermecată" care le aduce în casă, cine știe de unde, un meci de fotbal sau un spectacol ? Întrebările (și, implicit, exemplele de *incultură tehnică) se pot înmulți suficient ca să ne îngrijoreze.* Concluzia (deocamdată) : omul s-a deprins să fie la curent cu ce se întîmplă în... cinematografie (s-a turnat un film grozav, în culori, pe ecran lat, cu cutare artist etc, etc), eventual știe și ce se întîmplă și-n muzică (că există o muzică electronică, cu instrumente acționate electric), dar este (trist e că *rămîne)* insuficient informat asupra a ceea ce se petrece în lumea științei și a tehnicii. La urma urmei, ar fi chiar atît de imposibil, *pentru orice tînăr, indiferent de profesiunea pe care intenționează s-o practice în viitor,* să știe cu precizie (cu *suficientă* precizie) tot (sau aproape tot) ceea ce ține de știință și tehnică (măcar tot sau aproape tot ceea ce ține de obiectele tehnice pe care le folosește în mod curent) ?

2

Povesteam cîndva că trecînd prin Cișmigiu, pe la pelicani et. comp., am auzit o fetiță de vreo 4 ani, extrem de curățel îmbrăcată, cu o revistă franțuzească („Riquiqui") la subțioară, și care privea — nedumerită — feeria de pene albe punînd întrebările... de rigoare, dar neprimind niciun răspuns pe măsura nedumeririlor ei. La prima vedere s-ar fi putut crede că fetița era singură. Dar alături de fetiță se afla o adolescentă, care după îmbrăcăminte, era limpede că venise de curînd în București. Oricîtă bunăvoință ar fi manifestat ea, evident, nu știa să răspundă la niciun „de ce" al fetiței. Așadar, realmente fetița era singură în Cișmigiu. Singură cu gîndurile sale, cu nedumeririle sale și — într-un sens — cu viitorul său. Cine-o lăsase așa, singură (cum susțin, încăpățînat, că se afla) ? Părinții — aceiași care s-ar fi speriat îngrozitor dac-ar fi descoperit că — o singură clipă — fetița lor a rămas nesupravegheată. ÎNTREB : DAR MINTEA COPILULUI, A ADOLESCENTULUI, NU SE CERE SUPRAVEGHEATĂ LA FEL CA SUPORTUL EI FIZIC ?

Am început demonstrația cu un exemplu luat de la o vîrstă foarte fragedă, pentru că acum, la cîțiva ani, se pun bazele personalității viitoare. Și ce se întîmplă — nu e greu de imaginat — dacă la întrebările copilăriei — care par doar naive, oarecari — se răspunde nepotrivit sau nu se răspunde deloc, în cel mai bun caz printr-o ridicare de umeri. Într-o epocă în care știința și tehnica impun stimularea (aș îndrăzni să spun : încă din leagăn) a spiritului asociativ, a logicii și plasticității judecății, trebuie să ținem seama de sugestia pe care-o conține răspunsul lui André Kirchberger, la un interviu despre „Pedagogie și cibernetică" :

— A educa pe cineva nu înseamnă, în mod sigur, doar a transmite cunoștințe și cu atît mai puțin a monta mecanisme. În acest sens, educația depășește instrucția, cu atît mai mult cu cît obiectivul ei este de-a învăța să înveți. Totodată, din aceleași motive, se poate afirma că procesul educativ poate dezvolta creativitatea, spiritul creator al copilului. Desigur, acesta din urmă nu trebuie nicidecum înțeles ca un individ izolat, ci ca făcînd parte dintr-o grupă cu care, în mod necesar, el nu poate să nu comunice și să nu se îmbogățească în urma acestei comunicări.

E bine să recunoaștem deschis că de formația intelectuală a multora din generația care, în anul 1981, va atinge treapta maturității depline s-a ocupat o băbuță cumsecade (să ne trăiască !) care i-a tot dat înainte cu barza și Baubaul, cu Scaraoțchi și întreaga reacție în lanț a „pasului pe loc" în educație și-n instrucție.

Dar am întîlnit și adulți „inspirați", pricepîndu-se să transmită — de timpuriu, așa cum și trebuie ! — cunoștințe de la cea mai „elementară" vîrstă. Exemplul pe care-l dau e luat de la vîrsta mică (cu un băiat de 5 ani) însă semnificațiile lui sînt valabile la orice vîrstă. Băiatul l-a întrebat pe tatăl său : „De ce au casele hornuri ?" Tatăl îi răspunde : „Fiindcă în sobă *ard* lemne, soba păstrează ce e mai bun din lemn, adică păstrează căldura, și ce nu-i bun scoate pe burlan și apoi pe coș, ca să se ducă în aer, departe". Copilul, mulțumit de lămurire, tace, nu însă și tatăl (pozitiv !) : „Vezi tu, la fel se întîmplă și cu automobilele". „Cum ? ! — sare, oarecum uimit, băiatul — are și automobilul horn ? Că lemne doar nu arde..." „Dar ce *arde* automobilul ? și-n orice caz, un fel de horn are, tocmai fiindcă ceva *arde* și aici, în motor" „Arde benzină !" „Așa e ! În motor *arde benzină*, motorul, adică automobilul păstrează ce e mai bun din asta — puterea capabilă să învîrtească roțile, iar ce nu-i bun și-i strică omului, așa cum i-ar strica dac-ar înghiți fumul care iese din sobă, pornește pe o țeavă și iese prin spatele mașinii, ca să se piardă în aer". Firește, băiatul se arată satisfăcut și de noua explicație primită, tatăl însă *insistă :* „Vezi tu, și omul, într-un fel, se asemănă cu motorul despre care ți-am vorbit, și chiar cu soba. Motor sau sobă ar fi la om stomacul. Aici se *arde* (remarcați exactitatea terminologiei !) mîncarea, adică se topește și ce e mai bun se păstrează, deci puterea (să te miști și să gîndești), iar ce nu-i bun și i-ar strica sănătății omului dacă i-ar rămîne în corp, pornește tot printr-un fel de țeavă"... etc. etc (urmează cea mai precisă explicație fiziologic, fără nici o doză de falsă pudoare).

Adultul pe care l-am citat (și tipul său de explicații, stimulînd spiritul asociativ) știe să folosească admirabil *puterea analogiei* care stimulează spiritul asociativ al copilului ; ceea ce corespunde perfect modului în care — astăzi — omul de știință ne dezvăluie nouă, tuturor, misterele gîndirii umane : „O altă deosebire importantă dintre *modul clasic de gîndire științifică și modul de „gîndire" cibernetică* constă în faptul că, *IN DOMENIUL CLASIC, SE TRECEA DE LA ELEMENTELE CUNOSCUTE SIMPLE LA ALTELE MAI COMPLEXE, LA SISTEME COMPUSE DIN ACESTE ELEMENTE CUNOSCUTE.* Pentru lumea corespunzătoare de mașini, aceasta înseamnă că din cele mai simple elemente de mașini (pîrghii, roți dințate etc.), care au fost bine cunoscute, se construiesc treptat sisteme de mașini tot mai complicate. În domeniul cibernetic, drumul se parcurge în direcția inversă ; se pornește mai întîi de la totalități complexe și de la funcționarea lor, la depistarea treptată a elementelor lor constitutive și a CONEXIUNILOR dintre ele, pe care se întemeiază funcțiile acestora".

3

Am întîlnit mulți tineri dornici să pară cît mai puțin supuși exactității, temîndu-se de ea ca de o proastă deprindere, visînd (prea des !) să semene cu un x actor de pe ecran, încercînd să-și compună un „aer boem", de așa-zis „artist", să mimeze — într-un cuvînt — ceea ce văd (din păcate fără să tragă un hotar suficient de precis între ficțiune și realitate) pe pînză sau pe micul ecran. Tendința aceasta de imitație a figurilor celebre, a actorilor și interpreților de muzică ușoară, a gesturilor lor, a vestimentației lor, a felului lor de-a vorbi, toate fac parte din „vîrstă", din firească încercare de-a te compara (de a-ți măsura în mod atît de facil, în fond, forțele) cu un ideal de asemenea tip. Și iarăși cred că este adevărat că am întîlnit mult mai puțini tineri care încercau să imite, să-și însușească atitudinile unui Einstein — la vîrsta lor, — a unui Pasteur sau Babeș, a unui Vlaicu. De ce ? Pentru că, indiscutabil, o personalitate științifică tînără, pe cale de formare, e mai puțin spectaculoasă, atrage mai puțin atenția celor din jur și asigură un succes (de public) mai puțin rapid. Un astfel de tînăr trebuie să muncească de regulă izolat, multe ore în șir, renunțînd pînă și la distracțiile atît de firești pentru anii pe care-i are. În sfîrșit, tînărul — viitor om de știință — pare mai rigid, poate mai lipsit de spontaneitate în societate, cu toate că, ideal ar fi (și asemenea oameni de știință au existat destui) ca un om de știință să nu se deosebească (aproape) prin nimic de oricare om : să aibă farmec personal, să-și cucerească auditoriul nu numai cînd vorbește despre preocupările sale profesionale, să fie vesel ș.a.m.d.

Să se fi prefigurat oare — odată cu începutul secolului XX — o dispută ARTĂ-ȘTIINȚĂ ? E limpede că, în ultimele decenii (nu spun nici o noutate) tehnica și știința au dat... năvală în absolut toate domeniile vieții. Înseamnă asta că se naște, totodată, pericolul — așa cum afirmă unii pesimiști — cu care, în nici un caz nu sîntem de acord — ca să ne dezumanizăm ? Devenim noi „robii" propriilor noastre succese de inteligență și muncă ? De ce-ar fi așa ? Și unde sînt dovezile concludente pentru o asemenea nefastă concluzie? Dimpotrivă, se demonstrează clar că omul, prin fantasticul salt tehnic și științific realizat, izbutește să dobîndească lucrul cel mai de preț : prelungirea vieții sale ! Dar nu este vorba de prelungirea exclusivă a anilor de trăit, ci a valorii timpului.

4

Existența scopului în viață încă de foarte devreme, de la tinerețe, devine realmente fundamentală într-un veac atît de dinamic și „tehnicist" ca al nostru. Și demonstrația nu e greu de făcut, dacă se are în vedere faptul că unii tineri americani dovedesc, de pildă, adeseori, contrariul : mă refer la cartea istoricului englez Arnold Toynbee despre S.U.A. Citez din capitolul dedicat tineretului :

— Încă din vremea în care mă născeam eu, americanii au devenit o națiune de automobiliști (atențiune ! așadar, tehnica — n.n.). Chiar și cei 20 la sută care sînt oameni săraci, au aproape toți o mașină oarecare. Iar agentul de poliție american din secolul XX este un tot atît de categoric om al disciplinei, cum era — în secolul al XVIII-lea, un sergent prusac care dirija instrucția pe un cîmp de manevre din Potsdam. Trăim într-o lume alcătuită aproape în exclusivitate din șoferi... Dintre toate populațiile lumii, americanii sînt însă cei mai grav atinși de conducerea automobilului și cred că această *intoxicație* (sub. s.n.) explică, în suficientă măsură, sporirea *conformismului* (sub. s.n.) american de la începutul acestui secol... (Tinerii) Hippies (cu sens de „a fi în curent" cu ceea ce e la modă, din punctul de vedere al atitudinilor — n.n.) al căror cartier general este la Haight-Ashbury, răscruce a două străzi cu aceste nume, într-un cartier mizer al San-Francisco-ului, resping modul de viață îndestulat, în care scopul existenței și al muncii este „de a face bani". Ei resping traiul părinților lor... Am o părere a mea, personală, pentru explicarea modului în care au evoluat, asemănător, unii tineri din Anglia. Aceștia reprezintă de fapt prima generație de copii cu bani în buzunar, născuți în familii care, din timpuri imemoriale, au suferit de sărăcie și-au visat teribil să aibă în viață mai mulți bani. Visul secular s-a împlinit. Dar din el nu s-a ales decît praful și pulberea. Au bani... *dar n-au un scop în viață* (subl. s.n.).

Reflecțiile lui Arnold Toynbee sînt extrem de interesante, deoarece scot în evidență *obligativitatea,* și-n secolul XX, ca-n oricare secol, a existenței țelului propus, prezența civilizației neputînd să suplinească pigmentul uman, necesar, al oricărei activități omenești, fie ea cît de „tehnică". Simpla bunăstare, neîntemeiată și pe nobletea de spirit, pe cultură, pe multilateralitate, te duce într-o fundătură întristătoare, despre care, recent, mi-a vorbit și un renumit medic brașovean :

— Performanța ca atare nu contează în nici o profesiune, în niciun domeniu de activitate, nici în știință, nici în artă. Actorul, oricît de inspirat l-ar juca pe Shakespeare, dacă nu-și atinge scopul (impresionarea spectatorului, mai direct : influențarea lui) n-a făcut nimic. La fel și-n știință, fie ea cît de abstractă. Abstracțiunile sînt, în ultimă instanță, reflectări ale concretului, ale noastre. Iar dacă performanța în sine nu-mi spune nimic, îmi îngădui să cred că vital este suportul, textura umană în care se întrețese restul : experiență, talent... Eu unul n-am cunoscut inginer mare, doctor mare, fără o cultură umanistă la fel de profundă ca și cea strict tehnică, a profesiunii practicate. Chirurgia de pildă, ca să iau domeniul meu de activitate, a devenit o ocupațiune aproape automatizată, în orice caz mecanizată. Dar am eu dreptul, chirurg, să-l socotesc pe pacientul meu doar ca pe o mașină la care trebuie să schimb o „piesă" (sau, ca în transplantările de organe, să i-o înlocuiesc total) ? Omul — pacient sau medic — rămîne OM. E o credință neclintită.

5

Pornind de la gîndurile exprimate de chirurgul brașovean, m-am gîndit să schimb puțin unghiul discuției de față (cu orice risc, fie și cu acela de-a fi acuzat că mă îndepărtez de ideea inițială). Prea mulți tineri întîrzie nejustificat clipa alegerii drumului în viață, a profesiunii viitoare și-a pregătirii (învățaturii) pe măsura idealurilor. Motivele (sau alibiurile) : „Stați să vedem mai întîi ce *înclinații* am" ; „Poți să știi la ce ai aptitudine pînă la urmă ?", „Am și eu personalitatea mea, de ce s-o bruschez pînă nu mă lămuresc complet ?" „Cu firea schimbătoare pe care-o am, ezit încă : s-aleg o profesiune mai tehnică, una mai dintr-asta, artistică ?" etc.

Și iată paranteza pe care țin neapărat s-o fac : destui confrați au scris despre fantastica transplantare de la Capetown : inima sărmanei Denise Darvall (accidentată mortal) și-a schimat „locuința", firește cu ajutorul unei îndrăznețe echipe de chirurgi, trecînd în trupul lui Louis Washkanski. Termen fatal, pentru ca operația să fie reușită : 15 zile dar, după 18 zile, cel operat a decedat. Dar nu despre asta este, în fond, vorba !

Și nici măcar nu este vorba despre speranțele pe care experiența dramatică (nota „10" pentru știință) a echipei conduse de prof. Barnard le-a aprins indiscutabil, în *sufletele* a sute și sute de oameni bolnavi de *inimă.* Așadar, *suflet-inimă.* Două noțiuni diferite ? Două lucruri într-unul ? Omenirea s-a deprins, de secole, să folosească cuvîntul *suflet* ori de cîte ori se referă la ceva care ține de spirit, de abstracțiune, și denumește *inimă* organul precis care — vai ! ce prozaic — pompează sîngele în tot corpul. Ancestrala nevoie de Poezie a omului să-l fi împins către această diferențiere, s-o recunoaștem acum — fiindcă a sosit momentul — deloc... științifică ? Fără îndoială că DA. Și-atunci ? Trebuie să renunțe omul la încîntătoarea „imprecizie" cu care își judeca altădată propria ființă ? E nesar să credem despre noi — în măsura în care, cu timpul, oricare din „piesele" noastre componente va putea fi înlocuită din raft (de fapt din congelator) — că sîntem frați buni cu mașinile ? Firea omenească e în așa fel clădită încît, ori de cîte ori o parte din ceea ce noi ne-am deprins să intitulăm *spirit* cade în parte care cheamă *materie* (adică atunci cînd avem, ca în cazul transplantării inimii, o revelație ceva mai brutală a realității), suferim (ori cădem pe gînduri).

Cu mult înainte de efectuarea experienței de la Capetown, oamenii de știință (vezi : Aurel David „Cibernetica și umanul", Editura Galimard, 1965) și-au pus întrebarea : nu cumva apariția inimii artificiale face ca speranța dintre om și „mașinăria" inimii sale să devină, pentru prima dată, absolut tranșantă ? Căci dacă sufletul natural ar conține într-adevăr un anumit element miraculos, el n-ar putea fi înlocuit cu succes de o inimă fabricată în uzină, care-i cea mai strictă mașină materială (o moto-pompă miniaturală) cu putință. Înseamnă deci că zona materiei crește, e din ce în ce mai mare, în vreme ce zona „sufletului" se restrînge ? Oricum, evenimentele cum este cel consumat la Capetown, ne determină la reflecții fundamentale căci, ele nu sînt produsul magicienilor de altădată, ci al oamenilor de știință, al contemporanilor noștri, demonstînd — mai era necesar ? — biruința lor.

Dar, pe de altă parte, n-are rost să asemuim „zona sufletului" cu Poezia, iar „zona inimii" cu știința, socotind — lucru care se petrece astăzi în mintea multor tineri — că este viabil numai ceea ce ține, evident, de *materie* în timp ce ceea ce ține de *spirit* ni se pare secundar, oricum nesigur, superfluu. Toate aceste mutații care se produc într-un segment de timp relativ scurt trezesc în noi și alte gînduri : dacă inima nu este „sediul" sentimentelor noastre, a onestității și spiritului nostru (pentru că, indiscutabil, în cele 18 zile — cît a supraviețuit Washkanski operației — el n-a trăit stările de spirit ale bietei Denise, ci propriile sale stări *sufletești),* acest „sediu" se află totuși în noi și, de vreme ce nu-i vorba de nici un element miraculos, mistic, totul depinde și mai mult de noi, *totul ne este și mai subordonat decît credem pînă acum* (asta ne creează noi obligații sociale și morale). Căci e din ce în ce mai dificil să pui pe seama „sufletului", a incontrolabilei „firi", păcatele tinereții — bine știutele defecte omenești, printre care și nehotărîrea, întîrzierea — pe care-o constatam — a unor tineri de a-și alege din timp profesia, de-a se specializa devreme în vederea exercitării ei, înainte chiar de-a învăța *sistematic* materiile domeniului respectiv de activitate. În măsura în care controlul *meu* se exercită și se poate exercita asupra întregei mele ființe *de mine depinde,* permanent, promptitudinea cu care reacționez la obligațiile existenței, *de mine depinde* onestitatea și frumusețea propriului meu spirit.

Este vorba dacă vreți, de un apel la luciditate timpurie, la o „cerebralizare" a reacțiilor... tinerești, la un autocontrol absolut posibil, pentru care sîntem înzestrați cu tot „echipamentul" necesar. *„De mine depinde !"* — iată o lozincă pe care fiecare tînăr ar trebui s-o înscrie pe fila de început a prezentului său, ca și pe filele următoare, care-l duc cu pași grăbiți și siguri către un viitor nu chiar atît de îndepărtat. De fapt, anul 1981 e la doi pași de noi. În mers, în acțiune, timpul pare și mai scurt (acesta-i un alt paradox al secolului : cu cît e mai riguros folosit, mai calificat „minutul", timpul pare prea scurt, valoarea sa intrinsecă a crescut, în minutul respectiv putîndu-se realiza mult mai multe lucruri decît odinioară... tot într-un minut).

Reîntorcîndu-se mai strict la ideea de la care-am pornit, vreau să consemnez aici trei jucării dintr-o listă mult mai lungă, fiți liniștiți, nu m-apuc acum să propun tinerilor să se joace ca niște copilași, „jucării pentru copiii și adolescenții inteligenți" (așa sună reclama, în revista în care-am văzut-o) :

● „ORDINATORUL DIGI-COMP I reprezintă, fără îndoială, distracția științifică cea mai remarcabilă a anului pe care l-am încheiat recent. El este reducerea la altă scară a unui ordinator adevărat și, ca și el, funcționează pe baza sistemului binar. Poate fi programat, îngăduie realizarea de jocuri și rezolvă enigme sau probleme matematice. Teoretic vorbind, multiplicînd elementele care-l compun, DIGI-COMP I poate să soluționeze probleme foarte vaste Deși foarte simplu de manipulat, el e fabricat pentru tinerii de aproximativ 14 ani, care au deja o formație matematică mai avansată".

● „STAȚIUNEA METEOROLOGICĂ este compusă dintr-un aparat pentru măsurarea vitezei și direcției vînturilor, un indicator al presiunii atmosferice, un pluviometru, un termometru cu tub uscat și altul cu tub umed, pentru măsurarea temperaturii relative a atmosferei" :

● „CĂPITANUL COOK este un amuzant ansamblu compus dintr-un vas electric cu telecomandă electromagnetică fără fir, o piscină pneumatică de 1 metru diametru, un far luminos, patru geamandure și un calculator de cap-compas. Piscina, odată umflată, are o centură magnetică în stare să permită ghidajul vasului. Ghidajul se face cu ajutorul unei manete minuscule cuplată la această centură magnetică și alimentată de o pilă electrică" ; etc etc.

De ce mi s-a părut necesar să citez aceste trei reclame (care spun mult mai mult decît spune o reclamă obișnuită) ? Pentru că omul, fie adult, fie tînăr, fie adolescent, fie copil, trebuie să fie pus în condiția dezvăluirii propriilor sale posibilități. Alegerea unei profesiuni pe baza impresiilor culese în familie sau în societate, fără *proba de foc* a practicii, e în stare să ducă la un eșec parțial sau total, în orice caz la pierdere de timp, la dezamăgiri nesănătoase, la oscilații inutile, cu efecte grave și asupra celeilalte laturi a personalității umane, care ține mai ales de educație. O educație are șanse înmulte la un tînăr care și-a descoperit devreme vocația, care s-a pregătit îndelung și — tocmai de aceea —se simte suficient de stăpîn pe sine, ca să nu mai fie nevoit să apeleze la tot felul de „maimuțăreli" facile :

— Vreau să semăn cu Adamo !

— Vreau să semăn cu Hemingway !

Adamo e unul singur ! Hemingway a fost, de asemenea, unic în felul său ! Fiecare — indiferent de treapta pe care se află personalitatea sa — trebuie să fie el însuși. Pentru asta e nevoie să te lupți uneori cu tine însuți înlăturînd din cale orice defect sau comoditate ce te pot ține în loc. Ai înaintea ta un deceniu și jumătate, pînă la deplina maturitate. 15 ani — cît de puțin ! Și cîte ai de făcut, cîte te mai așteaptă ! Ca niște vrednici piloți ai personalităților proprii, ascultînd atent comenzile punctului de dirijare a zborului) tinerii își pot pilota destinul, fie că aleg o traiectorie — ȘTIINȚA, fie că aleg cealaltă traiectorie — ARTA. Esențial e că împreună călătoresc pe cea mai singur și nobilă orbită : SOCIALISMUL (certificat de garanție al oricăror visuri).

— Atențiune ! Gata de lansare : 4, 3, 2, 1, 0.

Start ! În fix un deceniu și jumătate veți atinge, neîndoielnic, steaua propriei voastre personalități. Succes !

ANCHETA NOASTRĂ ANCHETA NOASTRĂ ANCHETA NOASTRĂ ANCHETA NOASTRĂ

ANUL MEXICO 68 OLIMPIC

Ne propunem să dezbatem probleme pe care le ridică pregătirea sportivilor care vor apăra culorile țării noastre în marea confruntare din țara culturii aztece.

Pornind de la datele pe care le oferă performanțele sportivilor români, comparativ cu ale „olimpicilor" din alte țări, vom analiza stadiile de pregătire, posibilitățile de îmbunătățire a rezultatelor, rezervele care există în acest sens neexplorate încă de antrenorii și tehnicienii noștri — vom numi, bineînțeles, fără menajamente, deficiențele, concepțiile obtuze ale unora dintre aceștia care, de la caz la caz, au influențat negativ ascensiunea într-o disciplină sau alta — cu buna și neascunsa intenție de a mai îndrepta, pe parcurs, ceea ce se poate.

Dorim să contribuim la evitarea repetării unor greșeli care s-au făcut cu sau fără știință — și care ne-au costat cam mult — la celelalte ediții ale olimpiadelor.

SPORT

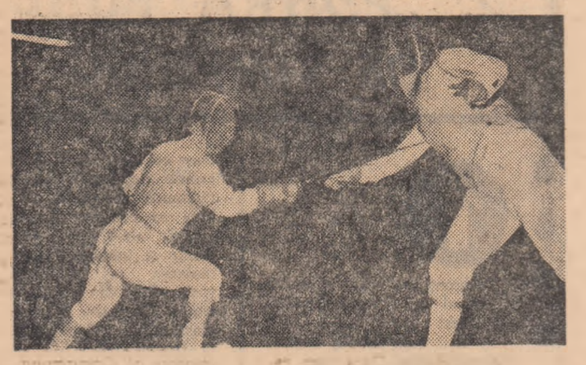

CULISELE FOTBALULUI DOMINATE DE O ÎNTREBARE: de ce?

Cu vreo trei săptămîni în urmă, conducerea C.N.F.S., și a Federației de fotbal, a invitat reprezentanții presei sportive centrale pentru o informare și consultare în legătură cu măsurile ce urmează să fie adoptate de către aceste foruri privind dezvoltarea activității fotbalistice. Cîteva ore s-a vorbit despre reorganizarea sistemului competițional al anului fotbalistic '68—'69 ? **Cîte echipe să fie în diviziile A și B ?** 14, 16, 18, 20... ? **Ce vîrstă să aibă un număr de jucători din echipele din B ? Cîți sub 23 de ani, cîți sub 18,** pentru a încuraja introducerea elementelor tinere, întinerirea echipelor ? **Cîte serii în C ?** Iar povestea cu vîrsta ? Apoi cea cu obligativitatea echipelor de tineret, juniori, copii la echipele mari. S-a discutat, într-o măsură mai mare sau mai mică, despre statutul Federației, organizarea cluburilor și a secțiilor de fotbal și statutul jucătorilor de fotbal (cu contract, angajamente, indemnizații ? ?). Criterii, condiții, posibilități etc. Deci o multitudine de aspecte. Consultarea a fost binevenită, fructuoasă. Cel puțin așa au afirmat reprezentanții C.N.E.F.S. și ai Federației. Lucrurile sînt cum nu se poate mai clare, lăsau dînșii să se înțeleagă. În consecință **s-a promis că în cîteva zile, imediat după dezbaterea legii cu sportul la sesiunea Marii Adunări Naționale, în cadrul unei conferințe de presă, vor fi anunțate, limpede și fără echivoc, măsurile, dispozițiile, legile stabilite și care vor intra de îndată în vigoare.** De-atunci au trecut vreo trei săptămîni. Deocamdată nu s-a făcut nimic. Și, slavă domnului, nu sîntem în plin sezon fotbalistic, ca s-avem cîteva meciuri internaționale pe săptămînă care răpesc timpul, stînjenesc munca pentru punerea la punct a ultimelor — probabil — amărunte. Știm despre niște mai vechi obiceiuri, ale acestor foruri : dar să nu mai vorbim. Se vede treaba că năravul rău are rădăcini...

Cert este că întîrzierea inexplicabilă a comunicării și legiferării acestor hotărîri în legătură cu dezvoltarea activității fotbalistice, dezorientează și prejudiciază munca la cluburi. Unele dintre acestea și-au amînat ședințele de analiză pe acest motiv. Și alte neajunsuri.

Întrebarea DE CE această tărăgănare ? oricît ar supăra pe cineva, se impune din nou.

★

Într-o bună zi a anului ce ne-a părăsit, un comunicat scurt, ne aducea la cunoștință că Angelo Niculescu — directorul tehnic al Federației sau antrenorul lotului național — a plecat spre țările calde ale Africii și Americii de Sud, cu Pîrcălab, et. comp., într-un lung turneu. Lăsăm la o parte aspectele care comportă discuții privind opțiunea pentru anumiți fotbaliști (cu un alt prilej am afirmat că este un turneu de pură consolare ; trecem cu vederea și faptul că echipei naționale printr-un subterfugiu de neînțeles, i se zice ca de obicei „o selecționată divizionară" și ne oprim la o chestiune care, pentru un moment, ni se pare cel puțin ciudată. Despre acest turneu am aflat mai multe lucruri astă vară cînd se proiecta decît acum cînd se desfășoară. Unde se află echipa nu știe și nu află nimeni. **Ce fac fotbaliștii pe acolo ?** Cît de aglomerate sînt plățile, ce tentații întîlnesc, care-i bursa la obiectele uzuale ? Nimic, nimic ! Oare turneul acesta este în afara oricăror legi ce guvernează sportul, competiția ? Acelea de a informa asupra rezultatelor, comportării jucătorilor echipei care reprezintă culorile țării, cine sînt adversarii, ce valoare au ? Mă rog, delegația sportivilor nu e însoțită de ziariști, ca de obicei, dar are **conducători.** Aceștia n-au obligația să informeze, dacă nu iubitorii sportului, măcar Federația, asupra escalelor turneului ? Se vorbea de un program de 4 meciuri în Congo. S-au jucat sau nu toate, ce rezultate sînt ? Dintr-o telegramă a unei agenții de presă străine am aflat că de fapt reprezentativa României de fotbal a ajuns la Rio de Janeiro. În sfîrșit. Altă lume, alte noutăți. Poate cînd cititorii citesc aceste rînduri Dan, Pîrcălab, Sasu și ceilalți gustă din plin plăcerea de a sta la soare pe plajele vestitei Copacabana... Neveste, prieteni, rude, suporteri, zbîrnie de o mie și una de ori la telefoanele Federației să ceară informații. Dar rămîn, pe mai departe, dezolați nu află nimic, nu știe nimeni nimic.

★

Amînat o dată, de două ori, de trei ori (cine mai știe), cursul de perfecționare a antrenorilor de fotbal a început la... Snagov. (De ce nu la Ploiești sau Craiova ?).

După părerile unor specialiști cu care am stat de vorbă, „nici un antrenor nu va pleca de la acest curs mai... perfecționat decît este acum...". Să nu fim răutăcioși. Cursul trebuia ținut. Pînă ieri la amiază **Roy Meads,** antrenorul englez (singurul de altfel care a acceptat invitația) nu sosise la București. Lipsește — cum s-ar spune — punctul forte, punctul de atracție. Cîte frămîntări. „Vine sau nu vine ?" Chestiunea este foarte complicată. Dacă vine specialistul englez, cursul durează 7 zile. Dacă nu vine, 5 zile. Transport, cazare, masă, 70 de persoane, 2 zile în plus sau 2 zile în minus ! Cititorii sînt rugați să tragă singuri concluziile : Echipele Steaua, F. C. Argeș, A.S.A. Tîrgu Mureș ș.a.... și-au transportat jucătorii la munte, iar antrenorii în loc să se ocupe de pregătirea lor vor sta la Snagov. Progresul, Rapid, „U" Craiova, „U" Cluj și-au amînat începerea antrenamentelor din cauza acestor cursuri (bune la vremea lor), dar în nici un caz în perioada afectată pregătirii jucătorilor și nu a antrenorilor. Nu mai vorbim de „noutatea" tematicii cursurilor. Unele prelegeri sînt noi de... un deceniu.

Puțin interesează. Cursul de perfecționare trebuie să aibă loc. Și are. Și, ce-o să fie ? Vom vedea.

V. CĂBULEA

Pregătirile lotului olimpic pentru Tokio, ca să nu mai vorbim de celelalte insuccese, s-au desfășurat în taină ! Unde ? Cum ? Ce performanțe aveau sportivii în perioada pregătitoare ? Ce șanse le ofereau rezultatele pe care le înregistrau ? Ce metode foloseau antrenorii și tehnicienii ? Cine erau aceștia ? Nu știa nimeni, nimic. Era o citadelă în care nu puteau pătrunde nici măcar ziariștii. Rațiunea era simplă : cu cît știu mai puțini, cu atît mai bine. Se alcătuiau rapoarte și informări convenabile, uneori ticluite cu abilitate. Unul din mobilurile desfășurării tăinuite a pregătirilor era, desigur, șansa călătoriilor peste hotare Pentru a justifica introducerea în loturi și echipe a unor sportivi, antrenori și tehnicieni, s-au falsificat nu o dată cotele performanțelor acestora, punîndu-le de acord cu cele prevăzute în standardurile de participare. Așa se face că unii sportivi se trezeau peste noapte cu alți antrenori, fie ei chiar de la alte discipline sportive, ori, pur și simplu, cu preocupări cu totul în afară de sport. Echipa de volei era... instruită, să zicem, de un tehnician în reparatul caloriferelor. Sau gimnastele, de un specialist în... popice. Ce se întîmplă acum ? Cine și ce știe despre pregătirile olimpicilor români ? Aceste greșeli nu trebuie să se mai repete. La marile concursuri, la campionatele mondiale și europene, la olimpiade mai ales, trebuie să **participăm numai cu acei sportivi care au șanse reale să aducă echipei României puncte. Iubitorii sportului, opinia publică trebuie să fie informată cu regularitate asupra stadiului de pregătire a olimpicilor, asupra performanțelor pe care le obțin ; trebuie să se vadă dacă „idolii" pot aspira cu îndreptățire să li se cumpere bilete de călătorie pentru Mexic. Nu mergem să învățăm la Olimpiadă** — cum poate cred unii. Acolo merg sportivii bine pregătiți, cei care au promovat cu bine toate celelalte examene. În fiecare țară se organizează concursuri interne sau internaționale cu **unicul scop al selecției,** în funcție de valoarea performanței și constanța ei, a acelor sportivi care garantează întregirea prestigiului sportiv al țării, nu șterbirea lui.

Am insistat mai mult asupra acestor aspecte (mai exact spus, fenomene), îndemnat și de o recentă întîmplare. Mă aflam în biroul tovarășului ION BALAȘ, vicepreședinte al Comitetului Olimpic Român, pentru un interviu pe tema participării sportivilor români la Olimpiada albă de la Grenoble.

Am aflat, cu acel prilej, că lotul nostru numără doar 29 de sportivi. De ce așa de puțini ? **„Biroul C.N.E.F.S. —** ne informează interlocutorul **— analizînd rezultatele obținute de patinatori și schiori, slabe și neconvingătoare, ilustrînd o rămînere în urmă flagrantă și, în consecință fără vreo șansă, a hotărît să nu-i includă în lotul pentru Jocurile Olimpice de la Grenoble".** Am consemnat acest răspuns, însă nu fără ca altcineva să-mi recomande : **„Nu scrieți, nu se știe exact. SE FAC DEMERSURI ca să participe și schiorii și patinatorii. Mai învață, se acomodează cu marile concursuri...".**

Comentariile sînt de prisos. Credem, totuși, că hotărîrea luată rămîne fermă. A duce la Olimpiada albă patinatorii și schiorii noștri înseamnă să ne facem, pur și simplu, de rîs. În alte probe olimpice alpine — la bob și biation — chiar și la hochei, ne bucurăm totuși de un anumit prestigiu.

Dorim ca problemele pe care le vom ridica, soluțiile ce se vor degaja din confruntarea unor păreri, să ajute atît organizarea pregătirii acestei etape olimpice cît și altor competiții la care sportul românesc va participa.

C. VASILE

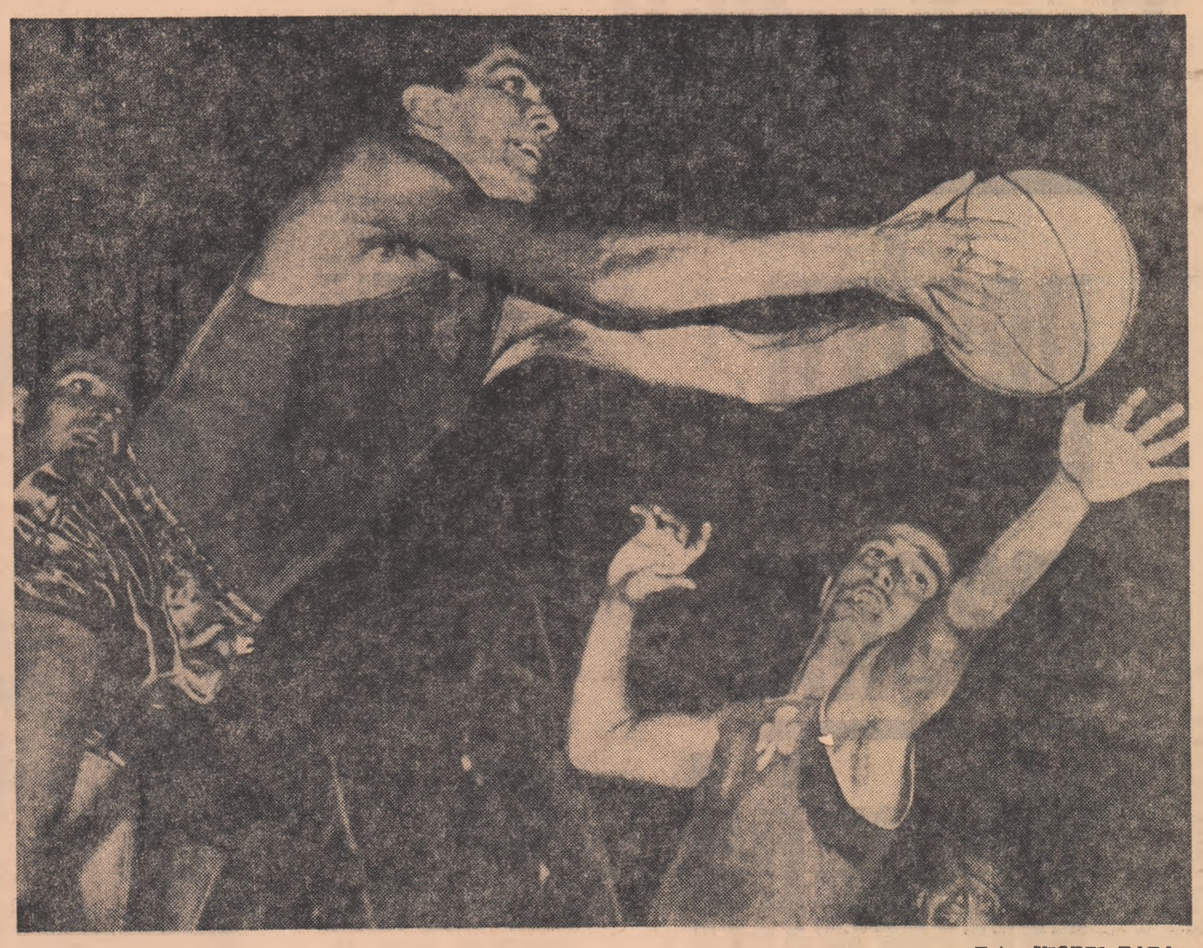

Foto : VIOREL RABA

NOTE

Caleidoscop handbalistic

● **În sferturile de finală ale Campionatului mondial studențesc de handbal, echipa României a învins aseară pe cea a Franței cu 20—9 (13—2). În semifinală, echipa noastră întîlnește reprezentativa similară a R. S. Cehoslovacia.**

● **Aseară, în sala Floreasca, Steaua — H. B. Dudelange (Luxemburg) 37—14, în meciul retur, contînd pentru „C.C.E." la handbal masculin. Învingătoare și în primul meci (29—10), Steaua s-a calificat în turul următor.**

● **Duminică seara, la Floreasca, Rapid — Admira Viena : 24—10 (14—3). Bucureștencele s-au calificat în semifinalele C.C.E. la handbal.**

HOCHEI

Dinamo – Steaua, campionatul țării ?

Manșa a doua a campionatului republican de hochei a fost reluată sîmbătă. Practic vorbind întrecerea celor șapte echipe (n.a. șapte echipe mari și late — și asta-i totul — într-o țară cu munți, rîuri, lacuri — cu un timp favorabil practicării acestui sport 6 luni de zile) nu se încadrează nici pe departe în ceea ce ar trebui să fie un campionat național. Pentru că, în fond, totul se rezumă la disputa Dinamo—Steaua și nimic mai mult. Echipele provinciale fac simplă figurație iar cea de a treia formație bucureșteană (Petrol-Geologie) este o improvizație. De ce toate acestea ? Inițial partea a doua a campionatului fusese programată să aibă loc la Miercurea Ciuc. În ultimul moment însă, forul de specialitate a contramandat hotărîrea. Pe ce considerente ? Argumentul la care s-a făcut apel este destul de străveziu : temperatura, la Miercurea Ciuc, n-ar fi fost suficient de scăzută... Nu știm cît de mult sub zero grade a fi coborît mercurul la București, dar cert este că la Miercurea Ciuc erau -8° încă acum cîteva zile. Și mai știm că ar fi fost cu totul alta întreaga desfășurare a returului, cînd echipele provinciei, patru la număr, ar fi evoluat mai lîngă casa lor. Poate că, și așa, Dinamo sau Steaua ar fi cîștigat pînă la urmă titlul. Dar cîștigul real ar fi fost în primul rînd pentru hochei, apoi s-ar fi asigurat echilibrul întrecerii. Pe lîngă toate acestea publicul spectator local, dornic să-și urmărească la lucru echipa favorită, ar fi fost prezent în număr mare la meciuri. Și ar fi meritat cu prisosință, știind cîte vlăstare au dat aceste meleaguri hocheiului românesc. Întrecerea, în ansamblu, ar fi semănat a campionat. Aci, la București, formalitățile se rezolvă repede, cu scoruri astronomice în dauna „provinciei" resemnate, în fața unor tribune literalmente goale, și printre pauzele patinajului public.

VIOREL RABA

COMENTARII

NOTE

La încheierea turului „cuplajul" baschetbalistic de sîmbătă, din cadrul diviziei naționale A, a constituit un veritabil spectacol. Rezultatele tehnice : Dinamo — Politehnica 88—74 și Steaua — I.C.F. 72—65 vă sînt probabil cunoscute. Spectatorii așteptau, parcă, altceva...

În așteptarea unei promisiuni pentru meciul de mîine (Dinamo — Olimpia Ljubljana, primă confruntare în turul II al Cupei Cupelor), atenția sălii a fost polarizată

O zi bună și intrăm în sferturi de finală

de prima partidă. Iată și o declarație a pivotului dinamovist A. Cernea : „Dacă prindem o zi bună, intrăm în sferturi de finală. Echipa noastră privește cu optimism meciul. Sîntem dornici să ne afirmăm și să afirmăm baschetul nostru. Mă înțeleg, în sfîrșit, perfect cu coechipierii mei, în teren, și cred că această disciplină tactică este un atuu considerabil pentru noi. Miercuri seara, după meci, voi avea mai multe de spus...".

COMENTARII

BARIERE ÎN SPORTUL ȘCOLAR

ION STĂNESCU (profesor de educație fizică la grupul școlar de construcții-Pitești). *„Sînt profesor la o școală unde educația fizică și sportul, în general, au drepturi de mult cîștigate în... inima elevilor. Rezultate mai vechi sau mai recente atestă pasiunea sportivă a elevilor. Anul trecut, un elev de-al nostru STATE ALEXANDRU, s-a clasat pe locul II în campionatul republican la cursa de 10 km marș ; un alt elev, MINEA NICOLAE, se află în lotul republican de atletism, ca să nu mai vorbim de faptul că echipa de fotbal a școlii noastre a cîștigat tot în anul școlar trecut finala pe țară a școlilor profesionale, devenind campioană republicană.*

De ce vorbim, totuși, de drepturile sportului cîștigate doar în „inima" elevilor noștri ? Pentru că, pe alte planuri — al condițiilor materiale, de exemplu — sportul și via dorință de a-l practica a elevilor au „drepturi" incredibil de reduse. Voi prezenta un singur argument-probă : școala noastră are aproximativ 1 000 de elevi, iar acestia beneficiază (n.a. — termen absolut impropriu !) de o sală de gimnastică de 10 m x 5 m. Adăugați și latura a treia a acestei... camere, înălțimea de 3,5 m, și faceți socoteala cît aer revine unui elev.

Ne-am interesat dacă centrul școlar de construcții-Pitești are în perspectivă construirea vreunei săli de sport autentice. Am aflat cu satisfacție că DA. Mai mult, ni s-a spus că o sală de sport trebuia dată în folosință școlii în luna septembrie a anului 1967. Din păcate, lucrările nu s-au încheiat nici azi. T.R.C.-Pitești motivează că n-are oameni de lucru. Școala a cerut atunci materialul necesar, angajîndu-se să termine ea, cu elevii ultimului an, lucrarea. T.R.C.-ul n-a dat nici materiale. Oare nu se poate găsi veriga care răspunde de toată această istorie, pentru a se schimba lanțul evenimentelor legate de soarta acestei săli ?

ILIE FEȚEANU, *vicepreședinte al clubului sportiv orășenesc-Pitești* ne spunea că atunci cînd trebuie să programeze meciurile echipelor de fotbal ale școlilor din Pitești are, pur și simplu, insomnii. De ce ? *„Pentru că pentru UN SINGUR teren (terenul-strand) se bat săptămînal 52 (!) de echipe.*

Factorii de răspundere pe această linie ar trebui să nu treacă nepăsători pe lîngă dorința, manifestată de tineri, de a contribui la amenajarea terenurilor sportive.

CECILIA PETRESCU (directoare adjunctă la liceul nr. 2 de fete-Pitești), *„Mentalitatea greșită a multora dintre părinți este un dușman redutabil al activității sportive școlare. Scutirile medicale reprezintă un procentaj destul de mare față de numărul elevelor. Anul trecut am avut 100 de eleve scutite medical, adică suma a trei clase.*

„Rațiunea" acestor scutiri : eliminarea notei acordată la educație fizică din totalul notelor care dau media elevului. Riscul unei note cu 2—3 puncte mai slabă este ocolit cu un preț pe care unii părinți îl ignoră : copilul slab dezvoltat fizic sau cu o anumită rigiditate, ori cu o oarecare neîndemînare pentru exercițiile fizice va rămîne pe loc, ba, mai mult, își va crea complexe sigur dăunătoare mai tîrziu".

Elevul GHEORGHE MIHALAȘCU, clasa a XI-a C a Liceului „Nicolae Bălcescu" din Pitești este premiant la școală, excelent matematician și fizician, materii la care a avut întotdeauna nota 10. *„Mă pasionează matematica și științele exacte, dar în egală măsură și sportul".*

Iată, sintetizată, opinia majorității elevilor : *„Credem că organizația U.T.C., la noi, ca și în alte școli, trebuie să aibă în primul rînd în vedere antrenarea marei mase de elevi în practicarea sportului. Cum ? Contribuind — în primul rînd — la mobilizarea tuturor elevilor pentru a participa la orele de educație fizică, la activitățile cu caracter necompetițional, cum ar fi gimnastica de înviorare, îngrijindu-se de selecționarea și instruirea instructorilor, de asigurarea condițiilor de desfășurare a exercițiilor, descoperind și inițiind diferite jocuri recreative care plac, atrag prin ingeniozitate, inedit, și se pot organiza și desfășura în pauzele dintre lecții. Care ? Trebuie văzut. Trebuie să acorde o maximă importanță primei verigi — etapelor pe clase a concursurilor tradiționale, oficiale — adică exact fazelor de masă a activităților cu caracter competițional. De obicei se bucură de atenție numai binecunoscutele vîrfuri sportive, ceilalți elevi, fără veleități de sportivi dar resimțind cu atît mai acut nevoia educației fizice, fiind trecuți cu vederea. Este o eroare fundamentală care trebuie grabnic eliminată".*

RADU MIHAI, (profesor de educație fizică la școala generală nr. 3 — Pitești) : *„După părerea mea, sportul în școală — în regiunea noastră și poate nu numai la noi — suferă de reale slăbiciuni. Le-aș enumera, fără o ordine a importanței lor, pe următoarele :*

1. La clasă, la orele de educație fizică, nu se înrădăcinează deprinderi durabile pentru că — de multe ori — orele se fac superficial ; de aici și lipsa de interes a elevilor pentru sport.

2. Conținutul orelor de sport este plictisitor, șablonard, neatractiv. Se abuzează de cățărări pe frînghie, de trageri cu frînghia, de alergări în sac etc. care, evident, nu fac mare plăcere elevilor.

3. Ministerul Învățămîntului elaborează de vreo cinci ani instrucțiunile pentru reglementarea activității sportive școlare. Instrucțiuni interesante, bine concepute. (Ultima broșură, intitulată „Educația Fizică și sportul de masă în școală" apărută recent). Din păcate, controlul aplicării acestor instrucțiuni cred că se face slab. Așa se explică faptul că sînt profesori care fac tot anul ore de educație fizică în mod necorespunzător.

4. Consider, de asemenea, că în calendarul competițional școlar, etapelor pe școală și pe clasă li se acordă mult prea puțină atenție, neglijîndu-se factorul de masă și sprijinindu-se, de regulă, doar vîrfurile sportive.

5. O altă greșeală : s-a renunțat la tradiționalele și pasionantele întîlniri inter-școli și interorașe.

6. Cred că dirigenții ar trebui să aibă o participare activă (și ei nu au, de cele mai multe ori, nici un fel de participare) în această problemă a activității sportive la clasă și la orele de cerc sportiv. Ei, care-și completează fișe psiho-fizice, și care au primii datoria să modeleze caracterul elevilor, ar trebui să urmărească activitatea acestora la orele de sport.

★

Un ziarist francez, *Jacques Galliot,* scria nu de mult că în Franța examenul de sport este obligatoriu la bacalaureat. Credem că și la noi este cazul ca ora de educație fizică să devină un autentic obiect de școală, situația sa (frecventă) de cenușereasă în programa analitică aducînd un real prejudiciu dezvoltării fizice a elevilor.

Anchetă realizată de

M. POPESCU

Cum ne-am gîndit să facem...

Înființarea în principalele orașe ale țării a unor club-baruri pentru tineret, cu program distractiv și deservire corespunzătoare acestora, este o idee care ne-a reținut în mod deosebit atenția pentru noutatea ei și posibilitățile pe care le oferă.

Deja, în orașul Baia Mare, cu sprijinul comitetului regional de partid, a luat ființă un club al tineretului. Pe lîngă serile de dans, concursurile, jocurile distractive (șah, popice, remy, biliard), pe lîngă serile de lectură și cele de vizionare la televizor, aici se va înființa un cerc filatelic și un bar unde se vor putea consuma băuturi și aperitive, organizîndu-se în același timp, cu sprijinul comitetului pentru cultură și artă, la început, un scurt program de music-hall sau de învățare a dansurilor moderne. Dacă vom reuși să atragem tineretul la acest club-bar, vom continua să întreprindem acțiuni interesante pentru educația estetică și etică a acestuia, ținută, politețe, comportare etc. Ne gîndim ca în cadrul clubului să organizăm scurte întîlniri cu poeți și scriitori, cu sculptori și pictori, aceștia în primul rînd din regiunea Maramureș, care are tradiții bogate și tot atîtea posibilități de a satisface nevoile spirituale în acest domeniu. Mi se pare că într-un astfel de loc se pot iniția cît mai multe întîlniri ale tinerilor cu diferite personalități, pe cele mai diverse teme: literatură, pictură, tehnică, sport, muzică, modă etc. Depinde numai de inventivitatea și fantezia organizatorilor și a tinerilor înșiși.

HUSZTI ZOLTAN
secretar al Comitetului regional Maramureș al U.T.C.

Dezbateri pe marginea măsurilor PRIVIND:

munca educativă în rîndul tineretului

GREUTĂȚI MĂRUNTE

Dorința tinerilor de a se distra, de a se recrea, firească la vîrsta lor, se lovea adeseori de niște piedici de natură administrativă, mărunte dar aproape de netrecut. Greutățile administrative se așezau astfel în calea muncii educative ca într-o cursă cu obstacole. Noi înșine, de cîte ori voiam să organizăm o acțiune cultural-distractivă, ne izbeam de lipsa unei aprobări pentru sală. Cînd obțineam sala, aveam nevoie de orchestră, iar cînd aveam și una și alta, tot mai trebuiau îndeplinite o serie de formalități: taxa de compozitor, autorizația, chiria pentru sală etc. Din cauza acestora, n-am putut organiza o bucată de vreme nici o horă țărănească, care are o anumită tradiție în comuna noastră. Trebuia să ne mulțumim cu cîteva bucăți de muzică ușoară înregistrate pe bandă de magnetofon pentru motivul că, dacă nu foloseam soliști instrumentiști nu ne trebuia nici autorizație.

În urma apariției noilor măsuri, posibilitățile de organizare sînt mult mai mari. Sala căminului cultural ne stă la dispoziție și avem chiar o formație instrumentală a noastră. Rămîn însă de rezolvat celelalte formalități de care aminteam (taxa de compozitor, chiria sălii), cu atît mai dificile cu cît activitățile pe care le inițiem noi sînt, desigur, fără intrare. Mă gîndesc de aceea că ar trebui precizate și modalitățile de rezolvare a unor asemenea greutăți, aparent mărunte. Poate chiar stabilindu-se ca acțiunile destinate exclusiv tineretului să fie scutite de asemenea taxe.

IANCU PAVEL
secretar al comitetului comunal U.T.C.-Glimboca raionul Caransebeș

CASA DE CULTURĂ să renunțe la ceea ce îi este impropriu

(Urmare din pag. I)

Urmărim o activitate culturală autentică, bazată pe interes și pasiune. Dar acest lucru nu se poate realiza la ora actuală decît prin diversificarea cît mai adîncă a programului. Multiplele sisteme de informare (sub formă de cicluri de discuții pe cîte o anume temă), desfășurate paralel, pentru cuprinderea unui orizont cît mai larg de probleme, deci de pasiuni, cercuri de inițiere în diferite specialități, cercuri de creație, posibilitatea permanentă a lecturii, program de club, sport, formații artistice, toate aceste forme de cheltuire utilă, fertilă a timpului liber ar trebui să stea permanent și simultan la dispoziția tînărului ce vine în casa de cultură. Structura nepotrivită a spațiului este un impediment — desigur nu singurul — dar foarte serios".

Opinii înrudite formulează majoritatea beneficiarilor casei de cultură. De pildă, *Radu Popescu* — student în anul VI la Institutul de Arhitectură „Ion Mincu"!

Casele de cultură — tip, din București, reflectă preocuparea principală a unei etape trecute: posibilitatea de a cuprinde în incinta lor un număr cît mai mare de tineri, cu dorințe asemănătoare, printre care primordială era dansul. Funcțiunile care au stat la baza schemei funcționale inițiale, a structurii spațiale, plastice și arhitecturale sînt însă depășite în prezent ca număr și complexitate de funcțiunile nou-create. Datorită ritmului lent ce caracterizează ciclul ramurii construcțiilor, pe de o parte și necesității de a satisface cerințe de prim ordin (de pildă problema locuințelor) pe de altă parte, în general casele de cultură poartă amprenta unor dotări depășite, puțin adecvate acum. Pentru o rezolvare efectivă a acestei probleme, ar fi necesară o colaborare cît mai strînsă între arhitecți, economiști și sociologi, în vederea dacă nu a creării unor noi case de cultură, măcar a modificării celor existente. În acest caz ar fi vorba de cheltuieli probabil importante. Dar dacă aceste modificări corespund datelor unui studiu temeinic, întemeiat pe cei mai actuali indici, se creează premiza eficienței economice a investițiilor. Amortizarea cheltuielilor s-ar putea realiza parțial prin programarea de seri de dans sau de spectacole, de manifestări organizate pe baza unei largi cooperări la nivelul întregii rețele culturale orășenești, la care accesul să fie plătit.

De foarte mare importanță va fi în cazul unei asemenea restructurări, o specializare a caselor de cultură. Experiența a dovedit elocvent că standardizarea la nivelul obiectului de arhitectură sau chiar la nivelul ansamblului urbanistic, bazată pe tendința de a găsi rețete universal valabile, constituie o soluție statică, cu puține șanse de a se fructifica în viitor. Dacă în studiul pentru eventualele modificări nu se va ține seama de caracterul specific al fiecărui obiectiv, care constă din structura demografică a fiecărei zone, de raza de deservire, de amplasament, investițiile vor fi total eficace. Casa de cultură din raionul 16 Februarie de pildă nu e adaptată apropierii de un însemnat nucleu studențesc, cea din Grivița roșie nu e mai adaptată decît celelalte profilului industrial al zonei, cea din Nicolae Bălcescu nu a fructificat încă ampla zonă verde în care e plasată.

Apoi pentru a deveni niște focare de informare să le numim „competitive", casele de cultură ar trebui utilate cît mai modern din punct de vedere tehnic (sistemul de iluminare, de ventilație, de încălzire, rețeaua de amplificare, tratamentul acustic etc.).

Desigur aceste propuneri sînt momentan imposibil de realizat în totalitatea lor și pentru fiecare casă de cultură în parte. Ele pot fi aplicate însă treptat, distribuite inegal la diferite case de cultură și exploatate eficient printr-o cooperare eventual coordonată de un for central.

Tov. director Ouatu enumeră cîteva dintre amenajările relativ ușor de realizat, nu prea costisitoare.

„Vorbisem de sala mare. Nu spusesem un lucru: capacitatea e de o mie de persoane, dar noi nu avem decît șase sute de scaune. Ori șase sute de tineri ar putea încăpea și dacă am reduce sala la două treimi din actualul spațiu. Prin aceasta însă noi am cîștiga un spațiu din care am putea amenaja patru încăperi. De asemenea, boxele holului ar putea fi despărțite printr-un palier orizontal și am mai cîștiga două încăperi. Dacă am închide terasa, acum complet inutilizabilă, cu materiale ușoare, ieftine (sticlă și aluminiu) am putea aranja un club cu bar, spațios, agreabil, foarte original și am elibera actualele săli ale clubului. S-ar mai putea, la toate casele de cultură tip, construi încă un etaj. Ar fi poate unica soluție pentru formațiile noastre, care la ora actuală se războiesc toate pentru unicul loc adecvat — scena".

Radu Popescu: „Ar fi și alte modalități — poate mai ieftine: amenajarea de pereți despărțitori constituiți din panouri mobile sau demontabile, confecționate neapărat din materiale fonoizolante; ar putea fi translucizi, transparenți, continui sau cu goluri. Apoi spațiul exterior poate fi folosit, prin amenajări adecvate. Foarte importantă e decorația interioară care să asigure confortul, bunul gust, intimitatea.

Sînt aceste sugestii excesiv de pretențioase? Este chiar imposibilă împlinirea lor treptată?

Tov. director Ouatu: „O premiză favorabilă ar fi asigurat-o printr-o restructurare generală a activității caselor de cultură, care să constea în primul rînd din specializarea lor — în funcție de amplasament, de dotare, de experiența personalului lor.

Și aș mai avea o sugestie: casa de cultură a tineretului să nu mai depindă de două foruri. La ora actuală activitatea propriu-zisă, concepția culturală și efortul organizatoric aparțin U.T.C.-ului, iar autoritatea administrativă este a sfatului popular. E foarte firesc ca între inițiativele, propunerile U.T.C.-ului și confirmarea Sfatului să existe nu numai un decalaj de timp, dar uneori chiar dezacorduri. Mi se pare normal ca un singur for să dețină și autoritatea culturală și resursele materiale necesare exercitării ei.

PLECAREA DELEGAȚIEI C.C. AL U.T.C. LA CEL DE AL XI-LEA CONGRES AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST DIMITROVIST

Luni seara a părăsit Capitala, îndreptîndu-se spre Sofia, delegația Uniunii Tineretului Comunist, condusă de tovarășul Ion Iliescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, care va participa, între 10—13 ianuarie a.c., la lucrările celui de al XI-lea Congres al Uniunii Tineretului Comunist Dimitrovist din R. P. Bulgaria.

La plecare, în Gara de Nord, delegația a fost condusă de Mircea Angelescu, Floarea Ispas, Vasile Nicolcioiu, Ion Popescu, Gheorghe Stoica, Iosif Walter, secretari ai C.C. al U.T.C., de membri ai Biroului și activiști ai C.C. al U.T.C.

Informații

Luni, la sediul Ministerului Transporturilor Auto, Navale și Aeriene, a avut loc parafarea unui acord rutier între România și Finlanda. Acordul reglementează condițiile de desfășurare a transporturilor de călători și mărfuri cu autovehicule între cele două țări și în tranzit. Se contribuie, totodată la dezvoltarea circulației rutiere pe drumurile continentale din nordul și sud-estul Europei

Printr-o recentă hotărîre a Consiliului de Miniștri a luat ființă o nouă întreprindere de stat pentru comerțul exterior „Mercur", sub îndrumarea și controlul Ministerului Comerțului Interior, care va efectua operațiuni de import și export cu bunuri de consum repartizate fondului pieții.

Popas

NOTE

UN ALMANAH CARE NU-ȘI MERITĂ TITLUL

Ideea editării unui „Almanah al educației" a tentat (dovadă vînzarea lui la chioșcuri), dar a și dezamăgit într-o măsură infinit mai mare. Întîi, firesc, în competiție cu celelalte almanaburi, propuse drept compendii demne de a fi reținute în bibliotecă măcar un an, almanahul citat se dovedește nu numai cel mai slab, dar nici măcar în măsură a-și merita titlul.

Mai întîi, la alcătuirea lui s-a pornit (o dovedește sumarul) fără nici un fel de plan structural care să derive din tematica specială (educația). Cea mai mare parte a articolelor se situează, ca obiect, în zone cu totul limitrofe sau fără nici o legătură cu pedagogia școlară sau familială, iar ceea ce se oferă întru compensarea titlului promițător vizează aproape în exclusivitate aspecte, și puține și mărunte, ale procesului educativ.

Mărunte mai ales prin modul de tratare Ancheta, ca să cităm una dintre piesele „grele", numită „Intelectualii satului și educația", ne amintește de vechi și dispărute deja reportaje roz-declarative. Propunîndu-și parcă s-o întreacă, altă anchetă — „Ce e nou în viața de familie la țară?" — este de un rudimentarism dezolant prin reducerea unor probleme majore la o searbădă rezolvare dulceagă, prin declarativismul combativ-mecanicist, ca și prin naivitatea cu care se reiau inepții pe care le socoteam moarte („Concubinajul — spune un profesor din Glimboca, în această anchetă — este, hotărît lucru, o influență negativă a vecinătății orașului (?). De multe ori, lumea ia din viața și moravurile citadine tocmai ceea ce este nociv..."). Și alte asemenea perle, vădind o interpretare degradantă pentru un intelectual a conflictelor vieții (se preconizează „punerea la stîlpul infamiei", „batjocorirea și arătarea cu degetul" etc., culminînd cu ultima treaptă — „stupefacția și disprețul"...). Curat, am putea zice, „filozofie" și metodică pedagogică de la Glimboca!... Mirarea vine de acolo că ele sînt recomandate printr-un volum editat sub egida unei reviste care, de bine, de rău, poartă girul unor cadre de specialiști în materie.

În rest, presupusul „Almanah al educației" conține de toate pentru toți — Cine a inventat șahul, știați că...; cum se fabrică discurile; cuvinte încrucișate etc., etc., plus o povestire (literară!) de Petru Vintilă.

Iată de ce, așa cum este, „Almanahului educației" nu-i putem ura, cum am fi vrut, „la anul și la mulți ani...".

E. F.

„VEDETA ATOMISTICII" lucrează în adîncuri

(Urmare din pag. I)

vine o idee care ordonează totul.

În gînd o contraziceam pe cercetătoarea Lucia Blaga. Fiindcă tot drumul pînă la confirmarea unei ipoteze este de un rar dramatism. Soțul primei noastre interlocutoare, cercetătorul principal Liviu Blaga, pare că ne aprobă cu privirea Nu remarcăm legătura de familie. Am aflat-o întîmplător, pornind de la identitatea de nume În astfel de cazuri pasiunea dăruită unui ideal comun înglobează totul. Credem că nu mai au timp să delimiteze cînd sînt soți, cînd sînt colegi, cînd sînt cercetători. Aceste elemente există, firește, dar se confundă. Re-rezintă un tot armonios.

...Lucia Blaga telefonase copiilor. Îi anunțase că vor servi masa singuri... Familia de acasă, familia de la institut. Cea de a doua mai cuprinde pe cercetătoarele Alexandra Chivu și Tamara Ciubotaru. Această „familie" — condusă de Liviu Blaga este autoarea uneia dintre cele mai importante descoperiri științifice românești din ultimii ani.

Sondelor li s-a dăruit vedere

Imaginați-vă fluviile de țiței ascunse în adîncurile pămîntului, alunecarea lor fantastică, neîntreruptă de mii de ani, țîșnirea neobosită de sub apăsarea rocilor. Deasupra oamenii ridică sonde, apoi le pun în funcțiune. Axele de oțel „palpează" pămîntul, bîjbîie în interiorul lui. Captează fluviul subteran și îl conduc spre rafinării.

...Cu cîțiva ani în urmă, tinerii, cercetători de la Institutul de fizică atomică din Cluj și-au fixat atenția asupra distribuției hidrogenului greu (deuteriu) în zăcămintele de petrol. Departe de a fi un anonim, deuteriul este o vedetă a atomisticii. Cu atît mai lăudabil este curajul de a ataca un domeniu atît de frecventat. Țițeiul, închis de milenii în adîncul pămîntului, ține în prizonierat cantități uriașe de hidrogen greu, sustrase cercetătorului de materia de la suprafață. Oare în vremuri mult îndepărtate repartiția deuteriului era la fel de uniformă ca astăzi? Și dacă nu, diferențele constatate, oare, nu povestesc ceva despre originea și istoria petrolului? Sînt întrebări pe care și le-au pus membrii colectivului de cercetare condus de Liviu Blaga. Au început să caute cele mai mici abateri de la valoarea universală a concentrației de deuteriu. La un zăcămînt a fost cercetată sondă cu sondă, printr-o muncă migăloasă. Dar, decepție: diferențele constatate păreau să nu urmeze nici o regulă, să fie întîmplătoare. Și atunci cînd speranțele erau iarăși amînate, cuiva (cui, nu se mai știe) i-a venit ideea să înscrie pe o hartă a zăcămîntului locul fiecărei sonde. Dintr-odată lucrurile au devenit limpezi. Deuteriul se concentra regulat spre centrul zăcămîntului. Nu îndrăzneau încă să se gîndească la valoarea descoperirii. Au verificat-o la numeroase zăcăminte din țară. Au regăsit mereu aceeași regularitate: harta izotopică corespunde cu cea geologică. Urmărind concentrația maximă a deuteriului — se putea determina mijlocul zăcămîntului. Sondele au dobîndit ochi. „Semafoarele" de deuteriu le dirijează călătoria în adîncuri. O mișcare fascinantă la mii de metri adîncime se înfățișează cu precizie ochilor. Rîurile subterane curg capricios, dar ochiul inteligenței le urmărește și indică sondorilor locurile cele mai favorabile de unde țițeiul poate fi silit să erupă la suprafață.

★

Într-un reportaj cu privire la o descoperire științifică ești întotdeauna nevoit să scrii despre colective și nu despre un singur cercetător genial. Un colectiv este și eroul reportajului nostru. Un colectiv în care colaborarea tinerilor oameni de știință este departe de a fi o simplă adunare aritmetică. Fiecare a investit în această colaborare inteligență, energie, pasiune, timp, răbdare, perseverență, entuziasm. Rezultatul? Pentru prima oară în lume, prospectorilor li se oferă posibilitatea de a „privi" în subteran. Sondorii vor putea dirija extracția, vor putea conduce țițeiul în direcțiile dorite prin mai puține sonde. Încă o victorie a inteligenței omului.

TEATRE • CINEMA • TELEVIZIUNE

Teatrul Național „I. L. Caragiale": **Regina de Navara**, ora 19,30; Sala Studio: **Castiliana**, ora 19,30; Opera Română: **„Rigoletto"** ora 19,30; Teatrul de stat de operetă: **Abecedar muzical**, ora 19,30; Teatrul de Comedie: **Sfîntul**, ora 20; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", sala Schitu Măgureanu: **Privește înapoi cu mînie**, ora 20; Sala Studio: **„Sfîntu Mitică Blajinul"** ora 20; Teatrul „Nottara" **„Lovitura"**, ora 19,30; Sala Studio: **„Cînd luna e albastră"**, ora 20,30; Teatrul Evreesc de stat: **„Zece frați am fost"** ora 20; Studioul Institutului de artă teatrală: **„Frații Karamazov"**, ora 20; Teatrul „Ion Creangă": **„Toate pînzele sus"**, ora 9,30; Teatrul „Țăndărică": **„Ileana Sînziana"**, ora 10.

UN BĂRBAT ȘI O FEMEIE rulează la Patria (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30).
ESCROC FĂRĂ VOIE rulează la Republica (orele 9,30; 12; 14,30; 16,45; 19; 21,15). În ziua de 8 ianuarie gală românească (ora 20,30). București (orele 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21). Feroviar (orele 8,30; 10,45; 13, 15,15; 17,30; 20). Excelsior (orele 9,45; 12; 14,15, 16,30; 18,45; 21).
LORDUL DIN ALEXANDERPLATZ rulează la Luceafărul (orele 9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,30; 20,45).
REGINA ZĂPEZII rulează la Capitol (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45). Unirea (orele 16; 18,15; 20,30).
DOSARUL NUMĂRUL XII rulează la Festival (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21). Grivița (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,30).
REÎNTOARCEREA LUI SURCOUF rulează la Giulești (orele 10; 15,30; 18; 20,30). Popular (orele 15,30; 18; 20,30).
SPARTACUS — ambele serii — rulează la Lumina (orele 8,30 — 16 în continuare — 19,45).
O SUTĂ UNU DALMAȚIENI rulează la Doina (pentru copii orele 9; 11; după-amiază 12; 14; 18,15; 20,30), Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
CERUL ȘI IADUL rulează la Union (orele 15,30; 18; 20,30). Joi și sîmbătă ora 18 desene animate
REPUBLICA LA 20 DE ANI. PRIN SATUL ROMÂNESC — — FILE DIN ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC — ORIZONT ȘTIINȚIFIC NR. 11/1967 — VIAȚA ÎNCEPE LA 40 DE ANI rulează la Timpuri Noi (orele 9—21 în continuare).
ZOSIA — DOI rulează la Înfrățirea între popoare (orele 10—16; 18,15; 20,30). Rulează luni, marți, sîmbătă și duminică.
LOANA rulează la Dacia (orele 8—21 în continuare). Rahova (orele 15,30; 18; 20,30).
O FATĂ FERICITĂ rulează la Buzești (orele 15; 17; 19; 21). Mosilor (orele 15; 17; 19; 21).
CORDONEȚA DOMNULUI PROFESOR rulează la Victoria (orele 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21).
UN TAXI PENTRU TOBRUK rulează la Crîngași (orele 15,30; 18; 20,15). Drumul Sării (orele 15; 17,30; 20).
DRAGOSTEA UNEI BLONDE rulează la Bucegi (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Modern (orele 9,30; 11,30; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
CÎND TU NU ESTI rulează la Tomis (orele 8,30—16 în continuare, 18,30; 21), Aurora (orele 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,30). Flamura (orele 9; 11,15; 13,30, 16; 18,15; 20,30).
CONTELE BOBBY, SPAIMA VESTULUI SĂLBATIC rulează la Flacăra (orele 15,30; 18; 20,30). Munca (orele 16; 18,15; 20,30).
TREIZECI DE ANI DE VESELIE rulează la Vitan (orele 15,30; 18; 20,30).
CEA MAI LUNGĂ NOAPTE rulează la Miorița (orele 9,30; 12; 15,15; 18; 20,30)
ROMANȚĂ PENTRU TROMPETĂ rulează la Arta (orele 9—16 în continuare; 18,30; 20,45).
AGONIE ȘI EXTAZ rulează la Cosmos (orele 14,30; 16,30; 18,30; 20,30).
PANTERA NEAGRĂ rulează la Viitorul (orele 15,30; 18; 20,30).
CERUL ÎNCEPE LA ETAJUL III rulează la Colentina (orele 16; 18; 20).
JOCURI NESCHIMBATE rulează la Melodia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45).
MARTIN SOLDAT rulează la Volga (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45), Lira (orele 15,30; 18; 20,30).
PROFESORUL DISTRAT rulează la Floreasca (orele 16; 18,15; 20,30).
MARELE RESTAURANT rulează la Progresul (orele 15,30; 18; 20,30).
REPUBLICA SKID rulează la Ferentari (orele 15,30; 18; 20,30).
OCOLUL rulează la Cotroceni (orele 15,30; 18; 20,30).
SĂ-MI FACEȚI UNA CA ASTA! rulează la Pacea (orele 15,30; 18; 20,30).
BILLY MINCINOSUL rulează la Central (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45).

TV

18 în direct... Prezent și perspective; 18,30 Pentru copii. Ecranul cu păpuși din Brașov; 19,00 Pentru tineretul școlar. „Secolul XXI" — emisiune de anticipație științifică; 19,30 Telejurnalul de seară; 19,50 Buletinul meteorologic. Publicitate; 20,00 Aventurile lui Tarzan; 20,20 Album de poezie. „Din miezul visului"; 20,40 Seară de teatru. „Nu va fi război în Troia" de Jean Giraudoux.

Vă prezentați la toate EXAMENELE?

(Urmare din pag. I-a)

suficiente exemplare în biblioteca institutului, unele cărți sînt depășite, altele, absolut necesare, n-au fost încă editate — tipărirea cursului de „Rezistență specială, elaborat de prof. ing. Beșchia Constantin este așteptată de studenții secției „Construcții navale" cu speranțe deocamdată dezamăgite de editori. De asemenea, le-a lipsit studenților documentația STAS, în special pentru robineți și roți de manevră.

De ce nu vin studenții la consultații și înainte de sesiune? Sondajul efectuat arată concludent că frecventarea consultațiilor este direct proporțională cu parcurgerea la zi a cursurilor. Pentru a nu-și demasca neștiința, cei mai mulți evită întîlnirea cu viitorii examinatori. „Regret că trebuie să o spun, dar nu cunosc un student care să fi asimilat materia „la zi" — afirma tov. șef de lucrări Ion Bidoaie. Au citit ceea ce era strict legat de seminar și lucrările practice, fără să aprofundeze și baza teoretică. Aceasta le rămîne pentru intervalul de timp din sesiune, dar numai cei cu o foarte bună pregătire la materiile de cultură generală tehnică vor reuși să se descurce ușor. Ceilalți vor căuta timpul... cu luminarea, nu-și vor putea însuși decît cu mari eforturi sau superficial cunoștințele" La întrebarea noastră: „Vă prezentați la toate examenele?", numai un singur student a formulat reținerea sa față de susținerea tuturor examenelor recunoscîndu-și lipsa de pregătire. Apare astfel interesant cum își motivează hotărîrea cei ce se decid ulterior să amîne unele examene.

În sfîrșit, ar mai fi de spus, că, deși problemele amintite ar fi trebuit să stea în atenția cotidiană a organizațiilor U.T.C., am avut surpriza să constatăm că stadiul pregătirii pentru sesiune, programul de lucru al studenților, ritmicitatea predării proiectelor, frecventarea consultațiilor, eventualele dificultăți survenite în pregătire n-au preocupat cadrele de organizație din cele două grupe nici măcar informativ. Și sesiunea a bătut la ușă!

de peste hotare

Lupte violente în Yemen

● *Succese ale armatei republicane* ● *Documente care atestă că regaliștii folosesc numeroși mercenari străini*

Agențiile de presă anunță, cîtînd comunicate oficiale difuzate la Sanaa, că în jurul capitalei Republicii Arabe Yemen au avut loc în ultimele 48 de ore lupte înverșunate între unități ale armatei republicane și detașamente ale elementelor regaliste infiltrate pe teritoriul Yemenului.

Potrivit relatărilor agenției M.E.N., armata republicană yemenită a zdrobit detașamentele regaliste la 15 mile de Sanaa; aproximativ 300 adepți ai Imamului El Badr s-au refugiat în munți. La 6 ianuarie unități ale regaliștilor au încercat să ocupe poziții strategice pe șoseaua Sanaa-Hodeida, dar au fost respinse.

Într-un comunicat al Comandamentului forțelor armate republicane se anunță că în timpul luptelor angajate cu elementele regaliste la sud de capitala țării au fost uciși 46 de monarhiști, iar alți 16 au fost făcuți prizonieri. La est de Sanaa, menționează comunicatul, unități ale armatei republicane sprijinite de artilerie au atacat pozițiile ocupate de elementele regaliste care s-au retras, lăsînd pe cîmpul de luptă peste 150 de morți. Din documentele găsite asupra acestora reiese că toți sînt mercenari străini angajați în solda elementelor regaliste infiltrate pe teritoriul Republicii Arabe Yemen, pentru a sprijini acțiunile adepților Imamului El Badr, îndreptate împotriva regimului republican.

Potivit relatărilor presei din Cairo, fortificațiile construite la Sanaa și în împrejurimile orașului, precum și noile unități dislocate din portul Hodeida și orașul Taez asigură sistemul defensiv al capitalei yemenite.

Ziarul egiptean „AL AHRAM", cîtînd surse yemenite, relatează că toate atacurile lansate de regaliști și mercenarii angajați în solda acestora au fost respinse. Totuși, continuă ziarul, detașamentele regaliste ar putea lansa un atac asupra capitalei Yemenului. Cotidianul egiptean informează că aproximativ 172 de mercenari au trecut prin Beirut îndreptîndu-se spre Yemen pentru a participa la acțiunile ofensive lansate de regaliști împotriva regimului republican din Yemen.

Potrivit postului de radio Sanaa, Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Arabe Yemen a adresat secretarului general al O.N.U., U Thant, Ligii Arabe și guvernelor țărilor arabe telegrame similare în care acuză Arabia Saudită de a fi responsabilă pentru vărsarea de sînge din Yemen, Ministerul Afacerilor Externe al Yemenului cere guvernelor țărilor arabe să intervină pe lîngă Arabia Saudită pentru a pune capăt amestecului în treburile interne ale Yemenului.

La 20 kilometri de Saigon...

Creșterea puterii de foc a Frontului Național de Eliberare, care caracterizează noua sa ofensivă de „iarnă-primăvară" a fost demonstrată încă o dată luni dimineața, la 20 km de Saigon, scrie agenția FRANCE PRESSE. Unitățile F.N.E., adaugă agenția citată, au declanșat asupra unei poziții saigoneze un bombardament de o intensitate nemaiîntîlnită pînă acum. Timp de două ore, asupra cartierului general al diviziei a 25-a saigoneze, dislocat la Duc Hoa, au căzut peste 600 obuze. În timpul bombardamentului de artilerie, forțele patriotice au atacat și au pătruns în centrul administrativ al provinciei H a Ngia, situat la cîțiva kilometri de Duc Hoa, transmite agenția REUTER.

În ultimele 24 de ore, unitățile F.N.E. au atacat obiective militare americane și saigoneze și în alte puncte ale Vietnamului de sud, cum ar fi Da Nang (la numai 7 km de marea bază americană), în regiunea orașului Hue în delta fluviului Mekong etc.

Potrivit unui bilanț al agenției FRANCE PRESSE, în ultimele două zile din rîndul unităților americane și saigoneze au fost uciși sau răniți peste 150 militari. În rîndul celor răniți se află și șase consilieri americani.

ORIENTUL MIJLOCIU

● AMÎNAREA REUNIUNII ARABE LA NIVEL ÎNALT ● GUVERNUL R. A. U. PREGĂTEȘTE DEBLOCAREA NAVELOR STRĂINE DIN CANALUL DE SUEZ ● VIZITA PREMIERULUI IZRAELIAN ÎN S. U. A.

Orientul Apropiat, evoluțiile și contactele legate de situația din această regiune a lumii au ocupat un loc important în știrile transmise ieri de agențiile de presă.

Amînarea reuniunii arabe la nivel înalt a fost oficial hotărîtă ieri de Consiliul Ligii Arabe, reunit la Cairo în sesiunea extraordinară, anunță agenția FRANCE PRESSE. Marocul a fost însărcinat să stabilească contactele necesare pentru a fixa data celei de-a cincea reuniuni arabe la nivel înalt care fusese programată inițial la 17 ianuarie 1968 în orașul Rabat. După cum se știe, o serie de state arabe au arătat că nu pot participa la reuniunea de la Rabat la data fixată inițial, fapt care a determinat guvernul R.A.U. să ceară Ligii Arabe amînarea reuniunii.

Tot din Cairo a parvenit știrea că organismul Canalului de Suez a primit oficial instrucțiuni din partea Guvernului R.A.U. de a pregăti deblocarea celor 15 nave străine imobilizate în apele Canalului de Suez după conflictul arabo-izraelian. Informația a fost furnizată de cotidianul „AL AHRAM" din Cairo, citat de agenția FRANCE PRESSE. Potrivit ziarului „AL AHRAM", operațiunile de deblocare se vor efectua sub protecția forțelor armate egiptene și vor începe la data care va fi fixată de Organismul Canalului de Suez.

O știre din Cairo anunță că președintele R.A.U., Gamal Abdel Nasser, a primit ieri pe Kiril Mazurov, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., conducătorul delegației guvernamentale sovietice care a sosit într-o vizită în R.A.U. În cadrul convorbirilor, desfășurate într-o atmosferă cordială și de prietenie, Gamal Abdel Nasser și Kiril Mazurov au procedat la un schimb de păreri într-o serie de probleme interesînd cele două țări. Delegația guvernamentală sovietică, menționează agenția TASS, face o vizită în R.A.U. la invitația președintelui Nasser pentru a participa la festivitățile prilejuite de intrarea oficială în funcțiune a primelor hidroagregate de la Assuan.

Din Statele Unite, se anunță că președintele Johnson a primit duminică seara la reședința sa din Texas pe primul ministru al Izraelului, Levi Eshkol, care se află într-o vizită oficială în S.U.A. O nouă întrevedere Johnson — Eshkol — a avut loc ieri.

La dineul oferit duminică seara, președintele Johnson și-a exprimat speranța că o pace „echitabilă și durabilă va interveni în Orientul Apropiat între Izrael și vecinii săi arabi".

Cel mai lung marș polar din ultimele decenii

16 LUNI PRIN ARCTICA

O dată cu noul an, pregătirile preliminare în vederea unei expediții temerare în Arctica au fost încheiate. Patru englezi, îmbarcați pe sănii trase de 40 de ciini polari, intenționează să străbată, în decurs de 16 luni, continentul arctic, pentru a obține un răspuns științific la întrebarea dacă oamenii pot trăi atît de mult timp în condițiile unei temperaturi scăzute și a îndelungatei nopți polare. Startul va fi dat luna viitoare, de la punctul Barrow, situat în nordul Alaskei. Sosirea este prevăzută în vara anului 1969 în insulele Spitzberg, după ce expediția va traversa Polul Nord.

Conducătorul viitoarei expediții, Wally Herbert, a fost angajat al serviciului antarctic britanic. El a participat la cîlătorii științifice în America de Sud, a cunoscut Egiptul și numeroase țări ale Africii. Herbert își propusese să conducă o expediție și la izvoarele Nilului Albastru. Planul a fost deocamdată abandonat. În locul lui, s-a născut ideea viitoarei expediții arctice, pe care o va întreprinde pe cont propriu. Drept însoțitori i-a ales pe Ken Hedges, Allen Gill și Robert Brown.

Pregătirile nu s-au desfășurat chiar atît de ușor cum se credea la început. O telegramă sosită luna trecută la centrul londonez de organizare a expediției, informa că Gill și Hedges nu au reușit să preia la Thule (Groenlanda) pe cei 40 de ciini polari, cum fusese prevăzut. Ciinii urmau să fie furnizați de eschimoșii din așezarea Quanak, situată nordul Groenlandei, și transportați 80 de mile spre sud la baza științifică americană de la Thule. De aceea, cei doi au fost nevoiți să se afunde în noaptea polară și să străbată cîteva zeci de kilometri, pînă ce au ajuns la triburile de vînători eschimoși pentru a putea intra în posesia acestor animale credincioase. Sarcina procurării ciinilor a fost cu atît mai dificilă cu cît eschimoșii, din motive de economie, nu obișnuiesc să crească mai mulți ciini decît le este strict necesar. Călătoria a constituit totuși un bun prilej pentru ca Ken Hedges, care este medic, și nu posedă nici o experiență în domeniul expedițiilor arctice, să facă cunoștință cu condițiile polare.

La 2 ianuarie, un avion canadian a îmbarcat la Thule ciinii și pe Gill și Hedges care au fost transportați pînă la Barrow. După cum a declarat conducătorul expediției, Herbert, în timpul care a mai rămas pînă la pornire, cu ajutorul aviației canadiene, pe traseul ce va fi urmat de cei patru, vor fi înființate patru stații de aprovizionare, fără de care nu există posibilitatea de supraviețuire a lor. O tabără de iarnă urmează să fie înființată în apropierea Polului Nord. Între timp, la Barrow au sosit pe adresa laboratorului american de cercetări arctice opt perechi de încălțăminte specială pentru condițiile ghețurilor veșnice, expediate din Japonia. Ele vor fi puse la dispoziția membrilor expediției. De asemenea, au fost procurate sănii speciale, de tipul acelora folosite de vînătorii eschimoși.

Autoritățile britanice au hotărît ca o echipă de tehnicieni a forțelor militare aeriene să păstreze, în permanență, contactul prin radio cu cei patru membri ai expediției. Ei își vor stabili cartierul general la Barrow, dar mai tîrziu, după ce vor fi parcurse 350 de mile și semnalele radio vor fi mai greu de recepționat, se vor muta la baza meteorologică americană „T-3".

Cei patru englezi sînt optimiști în legătură cu perspectivele lor de succes. O călătorie care se anunță interesantă și, în același timp, folositoare cercetărilor științifice ce au cuprins în tot mai mare măsură și sfera condițiilor de trai în Arctica.

I. R.

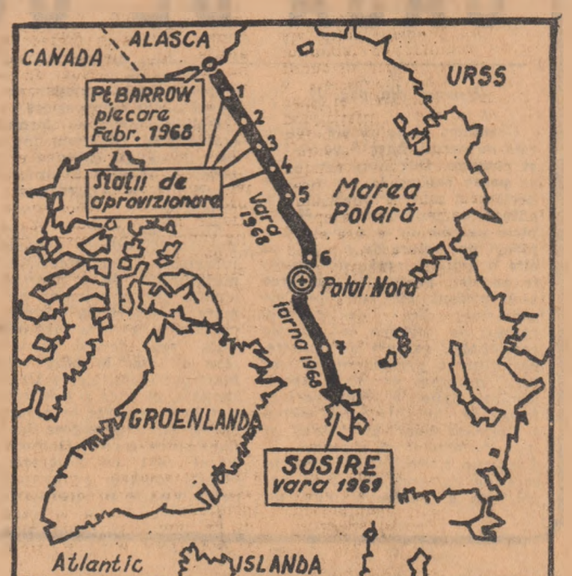

„Rad" despre tratativele iugoslavo - vestgermane

Într-un articol publicat de săptămînalul „Rad", organ al sindicatelor iugoslave, se arată că apropiatele tratative iugoslavo-vest-germane în legătură cu restabilirea relațiilor diplomatice dintre cele două țări trebuie să se refere la elementele tehnice legate de aceasta.

Săptămînalul scrie că ambele părți sînt de acord ca aceste relații să fie stabilite fără nici un fel de condiții prealabile și fără nici o legătură cu orice alte probleme în suspensie. Importanța acestor tratative pentru Iugoslavia, scrie „RAD", „constă în primul rînd în faptul că ele facilitează într-o oarecare măsură relațiile noastre cu Germania occidentală". Normalizarea relațiilor diplomatice va contribui la reglementarea mai rapidă și cu mai mult succes a altor probleme nerezolvate din relațiile dintre cele două țări. Printre aceste probleme, publicația menționează plata de despăgubiri pentru victimele nazismului din Iugoslavia, reglementarea statutului muncitorilor iugoslavi care lucrează în Germania occidentală, lichidarea activității antiiugoslave a ustașilor și cetnicilor care activează pe teritoriul R.F. a Germaniei.

Săptămînalul remarcă că noua politică externă a marii coaliții de la Bonn „se află încă într-un stadiu de început. Totuși, aceasta nu trebuie considerat ca un motiv pentru a se închide ochii față de aceea ce s-a realizat pînă acum sau urmează a se realiza, oricît de limitată ar putea fi sfera acestor acțiuni și oricît de îndreptățite ar fi obiecțiile față de încetineala și lipsa lor consistentă".

După cum transmite Buletinul de radio-informații al guvernului R. F. a Germaniei, la 15 ianuarie la Bonn urmează să înceapă tratative cu privire la încheierea unui nou acord comercial între R. F. a Germaniei și Iugoslavia. După cum a declarat reprezentanților presei un purtător de cuvînt al Ministerului de Externe de la Bonn, secretarul de stat al Ministerului este gata să discute cu conducătorul delegației iugoslave și probleme în afara acordului comercial propriu-zis.

NEW YORK: Demonstrație a tinerilor împotriva intervenției S.U.A. în Vietnam

Dezacorduri la Bonn

Paralizie parlamentară

După cum se anunță din Bonn, declarația adoptată săptămîna trecută de conducerea Partidului Social Democrat, prin care se cere încetarea imediată a raidurilor aviației americane asupra Vietnamului de nord, continuă să mențină încordate relațiile dintre cele două partide ale coaliției guvernamentale vest-germane. Purtătorul de cuvînt al Partidului Creștin-Democrat a ținut să precizeze, pentru a doua oară, poziția partidului său în această problemă. După ce a criticat Partidul Social-Democrat că, dînd publicității declarația sa, nu a ținut seama de consecințele pe care acesta le-ar putea avea pe planul politicii externe, el a subliniat că „poziția P.S.D. este cu atît mai greu de explicat cu cît președintele său (Willy Brandt) este în același timp ministrul afacerilor externe". Răspunzînd acestei critici, purtătorul de cuvînt al P.S.D., Frank Sommer, a declarat că Partidul Social-democrat „își ia hotărîrile sale în mod suveran și nu are nevoie de cenzura cancelarului Kiesinger". Referindu-se la o afirmație a cancelarului vest-german, el a adăugat că prin declarația sa Partidul Social-Democrat nu caută să se amestece în treburile interne ale S.U.A.

Parlamentarii peruvieni au trecut prin mari emoții. Ei au riscat să vadă volatilizîndu-se, pur și simplu, Camera deputaților. Și aceasta, fără nici o lovitură de stat și fără nici un decret prezidențial de dizolvare.

Cauza acestei curioase afaceri o constituie faptul că, potrivit Constituției, e necesară o majoritate de două treimi pentru adoptarea oricărei legi. Or, guvernul de coaliție (Frontul național), actualmente la putere la Lima, nu dispune de această majoritate. Consecința: opoziția liberală dispune de un virtual drept de veto, care pune în posibilitate de a răsturna orice inițiativă guvernamentală.

Practic, de la alegerile din primăvara lui 1967, mecanismul parlamentar a șchiopătat mereu. Situația a luat însă o întorsătură explozivă în momentul în care (în noiembrie trecut) președintele conservator al Camerei, Garrini (reprezentînd majoritatea) a decedat. Timp de două luni de zile parlamentul a fost, pur și simplu, paralizat în neputința de a-și alege un nou președinte. Două tentative, la 18 noiembrie și 5 decembrie, au furnizat prilejul unei adevărate ciocniri în incinta Camerei, soldate cu răniți. Coaliția „Frontului național" a dat ulterior publicității un comunicat în care amenința că se va retrage din parlament în cazul cînd reprezentantul său nu va fi ales președinte.

Cu cîteva zile înainte de anul nou s-a vorbit în cercurile politice peruviene despre o scrisoare adresată de președintele statului șefilor partidelor politice, în care aceștia erau avertizați de posibilitatea „suspendării" parlamentului și a guvernării prin „decrete prezidențiale" pînă la termenul normal de alegere a unui nou parlament (aprilie 1969).

Sumbra perspectivă de a-și pierde consistentele îndemnizații parlamentare i-a făcut, pare-se, pe membrii Camerei deputaților să-și reconsidere poziția. Opoziția a devenit mai docilă și majoritatea mai puțin intransigentă. Așa se face că la 4 ianuarie s-a anunțat la Lima că s-a ajuns la un acord privind alegerea unui președinte din rîndurile majorității, urmînd ca vicepreședintele (actualmente tot de provenință majoritară) să-și dea demisia și să fie înlocuit cu o personalitate propusă de opoziție. Incidentul a fost închis.

P. NICOARĂ

IARNĂ GREA ÎN EUROPA

Iarna grea face ravagii în Europa. Furtuni însoțite de zăpadă și ploi, au fost semnalate în ultimele 48 de ore în Franța. În partea răsăriteană a țării, mai ales în Alsacia, viteza vîntului a atins aproape 200 kilometri pe oră. Numeroase căi rutiere au fost închise fiind înzăpezite sau blocate de arbori doboriți de vînt. În regiunea centrală a Franței, furtuna a perturbat circulația feroviară și rutieră.

Elveția este, de asemenea, bîntuită de viscole puternice, care provoacă avalanșe de zăpadă, întreruperea circulației feroviare și blocarea șoselelor. Duminică, două persoane și-au pierdut viața.

Locuitorii capitalei Turciei au fost martorii unui fenomen rar al naturii. În a doua jumătate a zilei de 7 ianuarie asupra Ankarei s-a abătut o puternică furtună de zăpadă însoțită de fulgere și tunete. Un reprezentat al serviciilor meteorologice din Turcia a declarat că ultima dată cînd în Turcia au fost semnalate în luna ianuarie fulgere, a fost cu 40 de ani în urmă. Se presupune că acest fenomen neobișnuit a fost provocat ca urmare a ciocnirii dintre curenții de aer cald și rece. Furtuna continuă să facă ravagii și în mările Egee și Marmara. Viteza vîntului a depășit, la 8 ianuarie, 120 kilometri pe oră. La Istanbul au fost întrerupte legăturile dintre partea europeană și asiatică a orașului.

JUCĂRII NOCIVE

Acum, cînd sărbătorile de iarnă au trecut, cînd febra cumpărătorilor a scăzut, presa din mai multe țări occidentale întrunește bilanțul business-ului. Firește sînt abordate cele mai variate domenii și, nu în cel din urmă rînd se află jucăriile, unde, fapt firesc în anotimpul lui Moș Gerilă, afacerile n-au mers prea prost. În S.U.A., de pildă ritmul vînzărilor a crescut în 1967 cu 8% față de anul precedent, înregistrîndu-se o desfacere de un miliard și jumătate de dolari. Și totuși, în pofida acestui lucru, chiar businessmenii americani ai jucăriilor sînt nemulțumiți. Motivul? Jucăriile pe care le-am putea denumi „războinice", asupra cărora s-a pus un deosebit accent, n-au prea avut căutare. Care să fie cauza acestui fenomen? Iată ce spune Edward Kapitonoff, președintele companiei „Western Model Distributors", care livrează jucării în 11 țări occidentale: „N-am impresia că situația actuală în lume contribuie la vînzarea jucăriilor de tip războinic... În timpul războiului, oamenii nu doresc să li se amintească de război". Aluzie discretă la Vietnam? Mel Helitzer, conducătorul unei agenții specializate în desfacerea de mărfuri pentru tineret, spune lucrurilor pe nume, arătînd că la baza aversiunii unei largi păturii a populației față de această categorie de jucării se află războiul din Vietnam. Aversiune manifestată de altfel — cum menționează el însuși — prin „presiunea exercitată de grupurile de femei demonstrînd în fața Centrului jucăriilor și al Tîrgului jucăriilor..."

Dar nu numai în S.U.A. astfel de jucării au prilejuit manifestări ostile. În Franța au stîrnit indignare o serie de jucării, importate de dincolo de ocean, ca de pildă ghilotinele „în miniatură" dar riguros reproduse — însoțite de... comandant — sau cele ilustrînd rafinate metode de tortură. Au fost chiar adresate interpelări din partea unor deputați, a Ligii dreptului omului și Ligii pentru învățămînt etc., cerîndu-se interzicerea vînzării precum și a publicității în favoarea „anumitor tipuri de jucării care pot fi calificate jucării sadice: ghilotine de model redus, instrumente de tortură sau mașini de supliciu în miniatură, a căror răspîndire cu prilejul sărbătorilor prezintă riscuri extrem de periculoase pentru dezvoltarea copiilor".

Vor fi atenți fabricanții de jucării din occident la acest semnal de alarmă?

I. C.

pe scurt

Succesele forțelor patriotice laoțiene

● CU PRILEJUL celei de-a 12-a aniversări a creării partidului Neo Lao Haksat, prințul Sufanuvong, președintele Comitetului Central al Partidului, a adresat un apel cadrelor, combatanților și întregului popor laoțian în care se arată că în cei 12 ani de cînd Neo Lao Haksat se află în fruntea luptei pentru salvarea națională au fost eliberate două treimi din teritoriul Laosului și o treime din populația sa. În cursul anului trecut, forțele armate și întregul popor laoțian, strîns unite, au luptat eroic scoțînd din luptă mai mult de 10 000 soldați ai armatei marionetă, doborînd sau distrugînd la sol 260 avioane ale S.U.A., și eliberînd mai mult de 40 000 locuitori.

● **AGENȚIA P.A.P. transmite că la 8 ianuarie a avut loc la Varșovia cea de-a 134-a întîlnire a șefilor reprezentanțelor diplomatice ale R. P. Chineze și S.U.A. în Polonia.**

● AGENȚIA FRANCE PRESSE relatează că fostul premier grec Constantin Kolias, care împreună cu regele Constantin a participat la încercarea de lovitură de stat din 13 decembrie 1967, și-a reluat luni, imediat după reintoarcerea la Atena, funcțiunile sale de procuror general al Curții de Casație.

● **DUPĂ CUM ANUNȚĂ agenția TANIUG, luni au început la Kabul convorbirile dintre Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia, care se află în Afganistan într-o vizită oficială, și Mohammed Zahir Khan, regele Afganistanului.**

„Surveyor-7"

● DE LA CAPE KENNEDY, a fost lansată duminică cu ajutorul unei rachete „Atlas Centaur", camera lunară americană „Surveyor-7". Acest vehicul spațial este mult îmbunătățit față de sondele lunare americane precedente. El are la bord, în afara unei camere de luat vederi, un mic escavator destinat să sape un șanț mai adînc în solul lunar și un aparat de analiză chimică a terenului înconjurător. Nici unul dintre vehiculele spațiale americane de acest tip lansate pînă acum nu au fost înzestrate cu aceste două aparate în același timp. Micul laborator va fi în măsură să facă analiza suprafeței lunare în punctul de contact, precum și a mineralelor ș[illegible]se la suprafață de escavatorul în miniatură. „Surveyor-7" urmează să aselenizeze lîn în apropierea craterului „Tycho".

● IERI LA AMIAZĂ a sosit la Roma într-o vizită oficială președintele Vecei Executive Federale a R.S.F. Iugoslavia, Mika Șpiliak. Pe aeroport oaspetele, care este însoțit de secretarul de stat pentru afacerile externe, Marko Nikezici, și de alte persoane oficiale, a fost întîmpinat de primul ministru italian Aldo Moro, de ministrul de externe, Amintore Fanfani și de alte personalități.

● AGENȚIA CHINA NOUĂ anunță că aviația S.U.A. a bombardat la 3 ianuarie, nava chineză „Honggi nr. 158", aflată în portul vietnamez Oam Pha. Acesta este al doilea caz de bombardare de către avioanele americane a unor nave chinezești. În legătură cu atacul împotriva navei aparținînd R. P. Chineze, Ministerul Afacerilor Externe al R. P. Chineze a dat publicității un protest prin care denunță caracterul premeditat al atacului. Poporul chinez, se spune în protest, nu se va lăsa intimidat de acțiunile agresive ale imperialismului S.U.A. și va continua să acorde sprijin poporului vietnamez.

Al patrulea transplant al inimii

● *Pacientul: un oțelar american*

● *Ultimul buletin medical indică o situație critică*

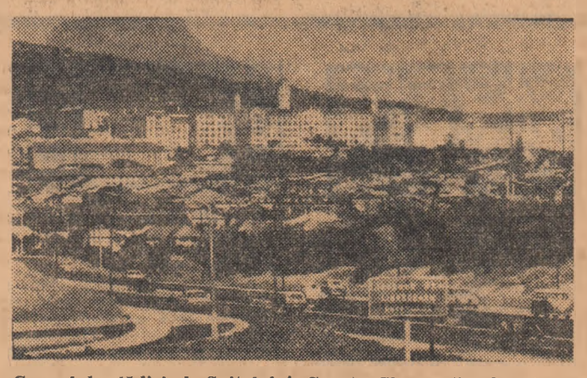

Grupul de clădiri ale Spitalului Groote Shuur din Capetown

Cea de-a patra operație de transplantare a inimii umane a fost efectuată simbătă la ora 0,100 G.M.T., la Centrul medical al universității din Stanford (California), de către o echipă de medici în frunte cu dr. Norman Shumway, șeful secției de chirurgie pentru bolile cardiovasculare al acestui centru. Operația a durat 4 ore și jumătate. Pacientul este un muncitor oțelar, în vîrstă de 54 de ani, care a fost nevoit să-și întrerupă activitatea cu 18 luni în urmă, din cauza bolii de inimă de care suferea. Inima ce i-a fost grefată aparținea unei femei în vîrstă de 43 de ani, care a decedat în urma unei puternice hemoptizii, după ce s-a aflat timp de 24 de ore în comă.

„Starea sănătății lui Mike Kaspeerak este satisfăcătoare" a declarat ieri în cadrul unei conferințe de presă profesorul Norman Shumway. El a adăugat totuși că „nu este încă momentul să se vorbească de un succes".

Un anunț publicat ieri seară la clinica Stanford relevă însă că pacientul Kaspeerak a suferit o hemoragie stomacală și intestinală și se află într-o stare critică.

În același timp, știrile din Capetown arată că Blaiberg, pacientul căruia i s-a făcut transplantarea inimii în urmă cu șase zile, se simte în continuare bine. Duminică, Blaiberg a putut discuta cu soția sa.

Un comunicat publicat ieri dimineața de spitalul Groote Shuur arată că Blaiberg nu mai folosește tubul de oxigen. Pacientului i s-a permis să se așeze pe pat, punînd picioarele pe un scaun. Blaiberg mănîncă normal.

REDACȚIA SI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".